

Budapesti Gazdasági Főiskola
Kereskedelmi, Vendéglátóipari
és Idegenforgalmi Kar

Multiplikátor hatások vizsgálata Győr
turizmusának fejlődésében

Konzulens:

Tomecskóné Rác Erika

Óraadó oktató

Készítette:

Faludi Flóra

Turizmus-vendéglátás

Nappali tagozat

2015

IGAZOLÁS

Szakedolgozati konzultációkról

A szakdolgozat címe: ..... MULTIPLIKÁTOR HATA'SOK VIZSGÁLATA
..... GYŐR TURIZMUSÁNAK FEJLŐDÉSÉBEN
.....

(A leadott szakdolgozat címének pontosan meg kell egyeznie az itt megadottal.)

Dátum	Téma	Aláírás
2015. sept. 23	Tartalom, mélyregetés	Rabli
okt. 14	stílus javítás	Rabli
nov. 10	statintika	Rabli
nov. 20	leadás előtti ellenőrzés	Rabli
2015 dec. 4	önmegjelölés véglegesítése	Rabli

(Minimum 3 alkalommal kell a konzulenssel egyeztetni. A dátum mellett szerepelnie kell, hogy miről volt szó az adott időpontban.)

Nyilatkozat

Igazolom, hogy ..... FALUDI FLÓRA ..... hallgató

(..... BA ..... képzés ..... Turizmus - vendéglátás ..... szak, ... IDEGENFORGALOM - SZÁLLODA ..... specializáció;

..... IV. évfolyam; ..... NAPPALI ..... tagozat)

a konzultációkon ..... 5 ..... alkalommal megjelent. Valamint igazolom, hogy a szakdolgozat általam látott legutolsó – értelemszerűen nem a végső, a hallgató által leadni kívánt – változata a még javasolt kisebb változtatásokat figyelembe nem véve, kielégíti egy szakdolgozattal szemben támasztott formai és tartalmi követelményeket.

Budapest, 2015. december 11. ....

.....
.....

Belső konzulens aláírása

.....
.....

Hallgatói nyilatkozat a szakdolgozat leadásához

Alulírott FALUDI FLÓRA

a Budapesti Gazdasági Főiskola Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Kar

TURIZMUS - VENDÉGLÁTÁS szakos...

IDEGENFORGALOM-SZAKKÖZ szakirányos MAPPALI tagozatos hallgatója nyilatkozom, hogy

a MULTIPLIKÁTOR HATA'SOK VIZSGÁLATA
GYŐR TURIZMUSAINAK FEJLŐDÉSÉBEN

címmel bírálatra és védésre beadott szakdolgozat saját munkám eredménye, amelynek elkészítése során a felhasznált irodalmat a szerzői jogi szabályoknak megfelelően kezeltem (a szükséges lábjegyzet / végjegyzet hivatkozásokat, valamint az ábrák hivatkozását megfelelően helyeztem el).

Budapest, 2015 ..... 12 ..... hónap 11 ..... nap

hallgató aláírása

Faludi Flóra

Tartalom

1. Bevezetés	2
2. Győr.....	4
2.1. A város rövid bemutatása.....	4
2.2. Kulturális fesztiválélet	5
2.3. Népszerűsítés és finanszírozás	7
2.4. Új szolgáltatások bevezetése.....	9
2.5. Fesztiválok hatásvizsgálata a városimázsra	10
3. A város két legsikeresebb fesztiválja.....	12
3.1. Györkőcfesztivál	12
3.2. Győri Bornapok	15
4. Sportrendezvények	16
4.1. Sportos beruházások	17
5. Rendezvények hatásvizsgálata a szálláshelyekre.....	21
5.1. Szálláshelykínálat bővítésének okai.....	26
5.2. SWOT analízis Győr turizmusára.....	30
6. Az Audi Hungaria Motor Kft.	33
6.1. Miért éppen Győr	33
6.2. Letelepedés Győr városban.....	34
6.3. Az Audi szerepe a város életében	35
6.3.1. Munkahelyteremtés.....	35
6.3.2 Sport és kultúra	38
6.3.3. Közélet.....	40
7. Gazdaságtörténeti áttekintés.....	42
7.1. Újraiparosítás meghatározó állomása	43
7.2. Győr városának gazdálkodása.....	44
7.3. Önkormányzati bevételek jelentősége	45
8. Összegzés	49
Mellékletek	51
Felhasznált irodalom.....	53

1. Bevezetés

Szakedolgozatom célja, hogy átfogó képet adjak Győr gazdasági fejlődésén keresztül a helyi turizmusról, ugyanis manapság sokat lehet hallani a településről, mint Magyarország legdinamikusabban fejlődő nagyvárosáról. Személyes tapasztalatok alapján is elmondható, hogy egy-egy hét elteltével a városba visszatérve folyamatosan különböző újdonságokkal találkozhat az ember. A magas szintű együttműködés, stabil pénzügyi háttér és az ösztönző gazdasági környezet hatására lehetőség nyílt kiváltképpen az elmúlt pár évben termelő beruházások sorozatának megvalósítására, mely folyamat azóta is tart. Ezt a gyors ütemű innovációt elsősorban a 2017-ben megrendezésre kerülő Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivál követeli meg.

A témaválasztásból kiindulva a város rövid bemutatása után betekintést nyújtok az egyre inkább virágzó fesztiváléletbe és a turizmusra gyakorolt keresletnövelő hatására. A Nyugat- dunántúli régióban Győr bonyolítja a legjelentősebb turisztikai vendégforgalmat, köszönhetően komplex turisztikai kínálatának és magas szintű szolgáltatásainak. Ennek okául nagy hangsúlyt fektettem az évről- évre szervezett programok vizsgálatára, ezen belül is a szezonális csökkentő hatásukra és a pozitív városképhez való hozzájárulásukra. A fesztiválélet keretein belül kiemeltem az utóbbi pár év két legnépszerűbb rendezvényét, melyek két különböző piaci szegmens igényeit elégítik ki.

A turizmus fejlődésében szintén meghatározó, a település régi hagyományokra visszatekintő ipari élete. Mint legjelentősebb szereplőjével a településen működő gazdasági vállalkozásoknak, szakdolgozatomban részletesebben foglalkozom az Audi Hungaria Motor Kft. jelenlétével. Hiszen 1993-as letelepedése óta nemcsak hírnevet hozott a városnak, hanem ami ennél is fontosabb, munkahelyet teremtett. Így a munkanélküliségi ráta csökkentése mellett a belföldi- és külföldi odavándorlások számával megnövelte a helyi lakosság lélekszámát. Másik oldalról a kulturális- és sportéletben való támogatói tevékenysége is kiemelkedő szereplővé teszi a vállalkozások között.

Végül az utolsó részt a város gazdasági áttekintése képi, melyben bemutatásra kerül Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának működése és bevételeinek elsődleges forrásai. Az Önkormányzat nélkülözhetetlen jelenléte megmutatkozik a fejlődésben, ugyanis az adóbevételeiből beszedett összegek jelentős részét a beruházásokba fekteti. Ezenkívül nem elhanyagolható a támogatásokban betöltött szerepe sem, ugyanis a város legtöbb rendezvényének biztosít pénzügyi háttérrel.

Összegezve szakdolgozatom célját, szeretném bebizonyítani, azt a hipotézist, miszerint Győr képében, akár egész Magyarországot tekintve egy innovatív, sok lábbon álló nagyvárosról van szó. Ezt a feltevést gazdag kulturális, sport, gazdasági, oktatási és ipari életén keresztül mutatom be, a területek meghatározó szereplőinek, szolgáltatásainak és adottságainak segítségével. A szakdolgozat írása során Győr városáról fellelhető számos szakirodalmat elolvastam a választott témával kapcsolatban, hogy még nagyobb rálátást kapjak a város életére és fejlett gazdaságára. Munkám során elsősorban a Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának előterjesztéseire és gazdasági programjaira támaszkodhattam. További kutatási módszerként az interjúkészítést választottam, mely során szerencsém volt tapasztalt, munkájukban kiemelkedő szakemberekkel találkozni. Idegenforgalmi oldalról a győri Látogatóközpont vezetője Tóth Zsuzsanna segítette a szakdolgozatomat, míg szolgáltatói szempontból Ragán Edit bábszínésznő válaszolt feltett kérdéseimre, melyekre adott válaszai eddig még mindenki számára ismeretlenek voltak. A győri szállodai élet működésének megismerésében Albert Tóth Attila, turisztikai szakember és a Nyugat – Magyarországi Egyetem tanársegédje támogatott információkkal. Végül az Audi Hungaria Motor Kft. turizmusban betöltött szerepét Jakab Réka, vállalati kommunikáció és kormánykapcsolatok osztályának, külső kommunikációs munkatársa ismertette.

2. Győr

2.1. A város rövid bemutatása

Győr Magyarország egyik legsokoldalúbb városa mind kulturális, természeti, építészeti és földrajzi oldalról tekintve. A Nyugat – Dunántúl régió központjaként ismert dinamikusan növekedő nagyváros 130 ezres lélekszámával a 6. helyen rangsorolják a magyarországi vidéki városok között (GYMJV Önkormányzatának Gazdasági Programja 2015-2020, 2015) Elhelyezkedésének köszönhetően már a 18. században a kereskedelem egyik meghatározó központjává nőtte ki magát. A mai napig minden feltétel adott – autópálya, kikötő, repülőtér, vasút –, hogy fenntartsa, és mellette folyamatosan fejlessze kedvező ipari és gazdasági pozícióját. A város külterületén található az 1992 óta működő Ipari Park, mely 13 nemzet különböző ágazatokkal foglalkozó vállalatait tömöríti össze. A ma már 191 hektáros park számos iparágak szolgál otthonául, mint például autó-, textil-, műanyag-, elektronikai ipar. Azonban város életében legmeghatározóbb szerepet betöltő az Audi Hungaria Motor Kft., mely Győrnek hírnevet szerzett többek között az Audi TT Coupé modelljével, melyet sehol máshol nem gyártanak a világon. A vállalat jövedelmezőségéből adódóan a teljes régió az autóiparra épül, mely a német gazdasággal kohéziós erőt eredményez (ipgyor.hu, n.d.).

Természeti adottságából eredően nevezik a vizek városának, hiszen három folyó – Rába, Rábca és Mosoni Duna – is áthalad Győrött. E három folyó jelentőségét mutatja, hogy a város címerében is megtalálhatóak. Győr vizei központi szerepet töltenek be, a mindennapi élet, sport- és kultúra szempontjából is. Nyári estéken nagyon sok fiatal, baráti társaság megy ki a partra kikapcsolódás, szórakozás céljából. Emellett az év adott időszakában vízi színpadot állítanak fel a szervezők, ahol szabadtéri színházi darabok megtekintésére van lehetőség. Nemcsak a kulturális életben használják ki a város vizeire alapuló adottságokat, hanem sportesemények alkalmával is. A Graboplast Győri Vízisport Egyesület folyamatos kajak- kenu edzéseket, versenyeket rendez, melyek alkalmával a város élsportolóit hasítják a vizet. Emellett a sárkányhajózás, mint egyre népszerűbb sportágként jelenik meg a palettán. A nagy érdeklődésre való tekintettel komoly edzéseket tartanak egészen amatőr szinttől kezdve és ezenkívül versenyeket is rendeznek különböző kategóriákban.

Építészeti oldalról tekintve nagyon gazdag településről van szó. Az itt található, mai napig is használatban álló épületek nagy része műemlék vagy műemlék jellegűek. Így lehetséges, hogy Győr az ország harmadik műemlékekben leggazdagabb városa. Történelmi barokk belvárosa, mely elnyerte műemlékvédelem Európa- díjat számos látnivalót rejt magában. A város nevezetességeinek feltérképezése során különböző történelmi korokba kapnak betekintést a látogatók.

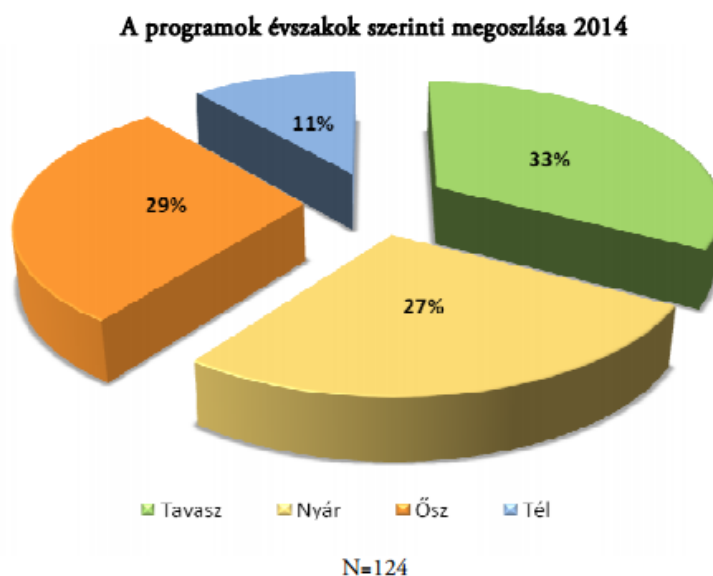
2.2. Kulturális fesztiválélet

Az iparágak mellett erőteljes fellendülést hoz Győr gazdaságának a turizmus, mint a város egyre inkább fejlődő ágazata. A kulturális- és sportesemények állandó sorozata kerül egész évben megrendezésre, melyet a 2010-ben elnyert Kultúra Magyar Városa és Legsportosabb Város díjak is alátámasztanak. Mind színvonalban mind kínálatban fejlődik a paletta (gyor.hu, n.d.). A város kulturális életnek a Négy Évszak Fesztivál rendezvényei adnak keretet. Ezen összművészeti fesztiválsorozat az egész év során különféle szórakozási lehetőségeket kínál az érdeklődőknek, legyen szó koncertről, kiállításról, gasztronómiai vagy gyerekeknek szóló programokról. Az állandó, már hagyományosnak mondható programok mellett, a szervezők igyekeznek a keresletnek megfelelően folyamatosan megújulni, így új, különböző műfajú rendezvényekkel az évszakok kínálatát színesíteni. A programsorozat váza a következő (GYMJVÖ Kulturális Konceptiója, 2015-2020):

- A magyar kultúra hete: január 20-26.
- Győri Tavaszi Fesztivál: március 15- április 1.
- Öt Templom Fesztivál: május 15-19.
- Magyar Táncfesztivál: június 16-22.
- Szent László-napi ünnepek: június 20-22.
- Győrköcfesztivál és Győrköc Olimpia: július 3-6.
- Ír- Magyar Napok: július 11-13.
- Győri Legendák Napja: július 18-20.
- Barokk Esküvő: augusztus 8-10.
- Győri Bornapok, Bor-, Borlovag- és Gasztronómiai Fesztivál: aug. 21-24.
- Magyar Hagományok Fesztiválja: szeptember 19-21.
- Győri Könyvszalon: november 7-9.
- Advent Győr: november 28- december 23.

A programok lefolyása mind tartalomban és időrendben is a város szempontjából turisztikailag mozgalmasabb időszakban kerülnek megrendezésre. A tavalyi évben összesen 124 rendezvényen vehettek részt az érdeklődők. Abban az esetben, ha a programok időpontját vesszük sorra, látható hogy a legtöbb tavasszal kerül megrendezésre. Következő időszak az őszi, majd a nyári követi és legkisebb arányban télen rendezik programokat. A téli időszak eseményei közül kiemelkedő az Adventi Téli Fesztivál és Vársár, ezenkívül a több téli program kevésbé közkezdvelt és ismert, mint például a júliusban megrendezésre kerülő Györköcfsztivál vagy az augusztus hónapjában lezajló Barokk Esküvő. Amennyiben a programsorozat egészéről van szó megállapítható, hogy az emberek nem egy összefüggő eseménysorozatnak tekintik a Négy Évszak fesztivált, hanem külön egységként tekintenek az egyes évszakok programjaira és ezek közül ragadnak, melyeket a jövőben is szívesen látogatnak (GYMJVŐ Kulturális Konceptiója, 2015-2020).

1. ábra: Programok évszakok szerinti megoszlása, 2014

Forrás: Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Kulturális Konceptiója, 2015-2020, pp.17.

Tóth Zsuzsanna, a győri Látogatóközpont vezetője az interjú során arra a kérdésre válaszolva, hogy melyek a legerősebb turisztikai időszakok a városban, egyértelműen a nyarat és a téli adventi időszakot emelte ki. Ennek oka, hogy az említett két időszak alatt olyan fesztiválok kerülnek megrendezésre, melyekre az érdeklődők minden évben biztos számíthatnak, emellett színvonaluk folyamatosan emelkedik és állandó jelleggel, újdonságokkal lepik meg a vendégeket.

Az Adventi Téli Fesztivál és Vásár az idei évben minden eddigi várakozást felülmúlt. Kibővített helyszíneként a Dunakapu térre is különböző érdekes, színes programokat találtak ki a szervezők. A 2015-ös advent legnagyobb meglepetése a jégpálya volt a látogatók számára. Ezenkívül még szabadtéri gyermek- mozi várta a legkisebbeket olyan mesékkel, mint a Vuk vagy a Macskafogó. Mindezen törekvések arra irányulnak, hogy a szálláshely- szolgáltatók túlszárnyalják a tavalyi évben elért 340.000 vendégéjszaka számot és ezenfelül a gyors és látványos fejlődésnek indult helyi turizmust támogatassák.

A következő kérdésre, melyek a legközkedveltebb programok belföldi és külföldi turisták körében, mindkét vendégkört figyelembe véve a Györköcfsztivál, a Borfesztivál és Barokk fesztivál hangzottak el válaszul és feltörekvőként pedig a Pálinkafesztivál. Ezek a fesztiválok évről- évre egyre több látogatót vonzanak. A helyi lakosságon kívül az ország különböző pontjairól is érkeznek látogatók. Ami azonban még lényegesebb, hogy külföldi vendégek aránya is növekvő tendenciát mutat. Ez utóbbi két megállapítás a szálláshelyek aspektusából tekintve kulcsfontosságú, hiszen elsősorban a távolabbról érkező vendégek veszik igénybe szolgáltatásaikat. Az interjú során Tóth Zsuzsanna tapasztalatait megosztva kitért a települést látogató nemzetiségek összetételére, mely során a német, osztrák, cseh és szlovák vendégek érkezését hangsúlyozta. A német és osztrák turisták érkezése elsősorban a nyári időszakra tehető, melynek oka a kerékpáros turizmus. Végül a beszélgetés utolsó kérdése a városban még bevezetni kívánt újdonságokról szólt. Győr jövőbeli tervei között szerepel a folyószabályozás, hogy a Bécs- Budapest útvonal nagyobb turistahajói meg tudjanak állni a városban. Ennek az ötletnek a kidolgozásával egy olyan plusz szolgáltatással bővülne a város, melyre korábban még nem volt példa.

2.3. Népszerűsítés és finanszírozás

A kulturális programok eszmei és kivitelezési oldalához is elengedhetetlen az Önkormányzat beavatkozása, azonban a háttérben dolgozó szakmailag tapasztalt csapat működése nélkül nem tudná Győr eseményeit ilyen színvonalra emelni. Nélkülözhetetlen a városmarketing osztálya által ellátott feladatkör, mely az utóbbi időszakban még meghatározóbbá tette a helyi turizmust.

A kiemelkedően végzett promotálás következtében Győrnek lehetősége van a külföldi országok körében is bemutatkozni és ismertségre szert tenni. Egyik alternatívaként óriásplakát kampányokba kezdett a város. Ennek értelmében Győr megjelenik szlogenjével és kínálatával például Budapest forgalmasabb, turistaközpontú helyszínein, ezzel is remélve, hogy még több látogatót sikerül a városba vonzani. Több magazinban és televíziós műsorban szerepelnek a helyi turizmusban érdekelt személyek és népszerűsítik a települést, ismertetik a magas színvonalú komplex kínálatokat és lehetőségeket, mellyel az érdeklődőket várják. Ilyen műsor például Kandász Andrea Kalandjárat - az Útitárs című utazási magazinja, melyben bemutatja az általa felfedezett településeket és tanácsokat, ötleteket ad a még kellemesebb időtöltés reményében. Külföldi TV-s szereplésekre is egyre gyakrabban kerül sor. Az ORF, osztrák csatorna az EL PASO Táncstúdióval forgatott nemrégiben, melynek egyes jelenetét a belvárosban forgatták. A bécsi Metro újság és a csehországi lapok is szívesen foglalkoznak Győrrel, mint Magyarország kiemelkedő kulturális városával. Az idei év nagy meglepetése, hogy az országszerte népszerű Class FM kereskedelmi rádió reggeli Morning Show-jában a műsorvezetők többször is említést tesznek a győri adventi vásárról, miszerint csak a sznobok utaznak el Bécsig, a többiek Győrben megállnak. Mindezen felül a Látogatóközpont munkatársai részt vesznek különféle szakmai kiállításokon itthon és külföldön egyaránt. Tóth Zsuzsanna tapasztalatai alapján az emberek egyre nyitottabbak Győr városára, mint turisztikai célterületre. Ez az irányvonal mindenekelőtt a szemmel látható rohamos fejlődésnek és az erőteljes marketingmunkálatoknak köszönhető. Továbbá az újdonságoknak, melyek színesítik a kínálati palettát (Tóth Zsuzsannával készített interjú alapján).

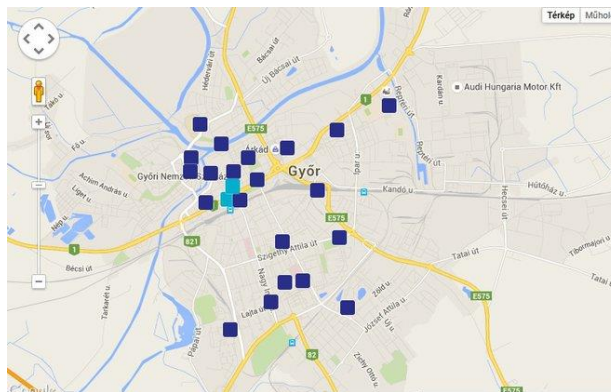
Fontos megemlíteni, hogy a településnek figyelemre méltó testvérvárosi kapcsolatai vannak, mind Európában mind Európán kívül. Utolsóként Ingolstadt-tal kötöttek szerződést 2008-ban (gyor.hu, 2008). A kapcsolatok kialakulásának elsődleges célja a városok több szinten való összekapcsolás, mind a kultúra, sport, történelem, gazdaság vagy a földrajzi elhelyezkedés alapján. A baráti kapcsolatok ápolása érdekében gyakran szerveznek különféle eseményeket. Utolsóként Németország megrendezésében vett részt Győr az ottani utcafesztiválon, melynek kimenetele eredményesnek bizonyult (Tóth Zsuzsannával készített interjú alapján).

Azonban a szervezői munkálatok feleslegesek lennének a rendezvények lebonyolításához szükséges, pénzügyi háttér megléte nélkül. A pénzügyi forrásokkal elsősorban a helyi Önkormányzat támogatja a szervezőket, de mellette Győr gazdálkodó szervezetei is segítő kezet nyújtanak. Mivel a programok finanszírozása túlnyomó részt közpénzekből és különböző vállalatok támogatásával történik, így egy-egy rendezvény megszervezésekor nem az abból való magas profitálás az elsődleges cél (Tóth Zsuzsannával készített interjú alapján; GYMJVÖ Kulturális Konceptiója 2015-2020).

2.4. Új szolgáltatások bevezetése

A városában elsőként a tutajozást vezették be a győri vizeken. A program különlegessége, hogy sétahajókázás során teljesen más perspektívából mutatkoznak be az egyes városrészek. Ez a program leginkább iskolás csoportok és külföldi turisták tetszését nyerte első körben. Május közepe óta a FreeGO elnevezésű szolgáltatást is igénybe vehetik azok az érdeklődők, akik nem a hagyományos módon szeretnék élvezni az idegenvezetést vagy csupán két keréken szeretnék bejárni Győr történelmi utcáit. Az ötlet egy privát kezdeményezésből indult, csak hogy az Önkormányzat tetszését teljes mértékben elnyerte és ennek köszönhetően a kivitelezéshez nagyban hozzájárult (Tóth Zsuzsannával készített interjú alapján). A fővároshoz hasonlóan itt is van kerékpárkölcsonzésre alkalom. A GyőrBike elnevezésű rendszer kiépítése uniós forrásokból valósult meg, melynek összege több, mint 120 millió forint volt. Szeptember 7-től kezdődően lehet használni a város 23 pontjára elhelyezett bicikliket (gyorbike.hu, n.d.).

2. ábra: GyőrBike állomások a városban

Forrás: <http://www.gyorbike.hu/hu/>, letöltve: 2015.november 3.

A második ábra alapján látható, hogy a kihelyezett állomások lefedik a város forgalmas, frekventált területeit, mely által összekötik a különböző városrészeket. Tóth Zsuzsanna elmondásai alapján az induláskor nagyon sok főiskolás kötött rá szerződést, de a helyi lakosok mellett a turisták körében is nagy népszerűségnek örvendett. Az egyetlen probléma, hogy a téli időszak beköszöntével a forgalma jelentősen vissza is esett.

2.5. Fesztiválok hatásvizsgálata a városimázsra

A város által kínált programok képesek tömegeket megmozgatni, ezért is fontos a változó kereslet miatt a kínálat bővítésére is odafigyelni. Győr nagy hangsúlyt fektet a már hagyományosan évről- évre megrendezésre kerülő programok mellett palettájának folyamatos színesítésére, megújítására, hogy minél szélesebb körben érdeklődőket vonzzon és ezáltal közkedvelt úti céllá emelje a várost.

Az emberek akarva- akaratlanul is azonosítják a várost rendezvényeivel. Tehát ha egy esemény, amin részt vesznek a látogatók jól sikerül és pozitív érzésekkel telve mennek haza, akkor valószínűsíthető a településről kialakult pozitív kép. Ennek eredményeként a programok visszatérő vendégeket nyerhetnek a város számára. Csakhogy ennek ellenkezője is igaz. Ha az embereket negatív benyomás éri, hatására előfordulhat, hogy nem adnak lehetőséget egy második látogatás alkalmára. Az embereket érő benyomások a város egészét érintik és nem csak azon területet, ahol esetlegesen a negatív vagy pozitív élmények érték őket. Ezért is lényeges Győrt és szolgáltatásait egy egészként tekinteni és így színvonalas, minőségi kínálatot biztosítani.

Másik jelentős szerepe a rendezvényeknek, hogy programként szolgálhat azoknak, akik éppen a városban tartózkodnak, de nem ezen eseményeken való részvétel céljából. Például, ha üzleti partnereket fogad a város és ezzel egy időben éppen a településnek valamelyik rendezvénye zajlik, kitűnő kapcsolódási lehetőségként szolgálhat, anélkül hogy nagyobb szervezkedésbe kelljen fogni. Ezen felül egy olyan élményt nyújthat, mely hatására ismét visszatérése ösztökéli a látogatókat, de ezúttal már tudatos döntés alapján választják úti céljuk állomásának a várost.

A település szervezett programjainak harmadik jótékony hatása, hogy a turistaérkezések szempontjából holt időszakok végett származó kiesést csökkenteni tudják. A helyi programoknak ez a hatása elengedhetetlen minden olyan szolgáltató számára, akik a turizmusból élnek. A Négy Évszak Fesztivál - mely az egész évet felöleli – próbál állandó jelleggel látogatókat vonzani. A szervezők is tisztában vannak vele, hogy vannak időszakok, melyek alatt kevesebb turista érkezik a távolabb fekvő városokból és az országhatáron kívülről is, ezért a szezonon túli időszak alatt kínált programokkal elsősorban a helyi lakosságot és a környező településeket célozzák meg (Benedek M., Stark J., 2006).

3. A város két legsikeresebb fesztiválja

3.1. Gyórkőcfesztivál

Győr fesztiváljai az elmúlt időszakban egyre közkedveltebbek lettek. A lelkes városlakókon kívül egész Magyarországról érkeznek vendégek és az utóbbi pár évben megfigyelhető, hogy a környező országok érdeklődése is egyre nő. Az egyik legnépszerűbb a Gyórkőcfesztivál, ahol 3 napon keresztül csak a gyerekeké a főszerep.

Ragán Edit bábszínésszel folytatott beszélgetés során kiderült, hogy a fesztivál alapötlete a Vaskakas Bábszínház igazgatónőjének nevéhez fűződik. Kocsis Rozi elképzelése az egész társulatnak azonnal megtetszett és így a részleteket együtt álmodta tovább a tagokkal. Majd 2008-ra elkészült a teljes egész koncepció, így meglephették a nagyközönséget az elő kizárólag csak gyerekeknek szóló programsorozattal. A színésznő ötletének egyik oka, hogy az országban a gyermeknapon kívül nem szerveztek több napon át tartó rendezvényt. Az elgondolás elsődleges célja egy teljesen ingyenesen fesztivál megalkotása volt, melyen bárki részt vehet anyagi háttértől függetlenül. Ezzel mindenképp előtérbe a szociálisan hátrányos helyzetű családok gyermekeinek szerettek volna kedvezni. A színésznő fontosnak tartotta még, hogy a programok ne egy szálon fussanak. Így a játékok sokrétűségét mutatja, hogy lehetőség adódik sportolásra, ügyességi játékokat kipróbálására, kézművesedésre és a legutolsó alkalommal még az irodalmi ismeretek fejlesztésére is. Ennek keretében a kortárs gyermekirodalom meghatározó szereplőivel lehetett találkozni, mint például Varró Danival, Tóth Krisztinával vagy Lackfi Jánossal.

A Vaskakas társulat ötletét nagy lelkesedéssel fogadta Győr Megyei Jogú Város Önkormányzat, mely azonnali támogatójává vált a rendezvénynek. Úgy gondolták, hogy ezzel a rendezvénnyel a város egészen egyedi kínálattal jelenik meg a piacon, mely a jövőben még nagyot lendíthet az idegenforgalmon. Miután a szervezők minden engedélyt megszereztek az induláshoz, megkezdődhetett a tényleges munka. A teljes szervezés minden évben a 23 főből álló bábszínházra hárul, így segítségképpen elengedhetetlen a város széleskörű összefogása.

A tagok évről- évre nagyon sok önkéntest tudnak mozgósítani, akik teljesen ingyen végzik el a rájuk bízott feladatokat. A város intézményei is kiveszik a részüket a támogatásból. Győr több étterme és szálláshelye bizonyos kikötések mellett ingyenességet garantál a gyerekes családoknak. A kedvezményeken kívül egyes vendéglátóhelyek külön étlapot készítenek a fesztiválózó gyerekeknek, ezzel is segítve a gördülékeny kiszolgálást. Árkedvezményeket biztosít belépőjegyeinek árából a Rába Quelle Gyógy-, Termál-, és Élmenyfürdő a Xantus János Állatkert és a város több kulturális intézménye. A messzebről érkező családok támogatására a vasúttársaságok egyes járataikra utazási kedvezményeket biztosítanak.

A fesztivál költségvetésének elsősorú támogatója az Önkormányzat, az E.ON Hungária Zrt., valamint pályázati úton a Nemzeti Kulturális Alap. Szolgáltatásaival segít a Patent Csoport, mely a terület őrzését ingyen biztosítja, a VILL-KORR Hungária Kft., amely az összes helyszínen elektromos csatlakozást épít ki, és a Kisalföld napilap is, mely a reklámanyagokat jelenteti meg. A támogatói kör ennél azonban jóval tágabb, hisz a már évek óta hagyományosan jelenlevő cégek mellett mindig vannak újabb be-és kilépők. Ugyan a fesztivál kiadására szánt összeg értéke és az ehhez kapcsolódó támogatások aránya nem publikusak, a bábszínésznő elárulta, hogy a nyitó évi összeg több mint duplájára nőtt 2015-re. Ami a bevételeket illeti a bábszínház egyetlen pénzbeli forrása a parcellák bérbeadásából adódik. Noha a társulat nem realizál nagy bevételt mégis örül, hogy a hídi vásárra érkező árusok és lacikonyhások száma folyamatosan nő.

Ragán Edit elmesélte, hogy a Győrköcsfesztivál úgy lett kitalálva, hogy a belépésnek csak egyetlen feltétele legyen, mégpedig egy vidám fénykép. Cserébe bármelyik programon részt lehet venni. A fesztivál évről-évre egyre több látogatót vonz, melynek hatására több helyszín bekapcsolása volt szükséges. A 2015-ös évben mintegy ötvenezer érdeklődője volt a programoknak és emellett húszezer regisztrált résztvevője. A rendezvény nagyságáról mottója is árulkodik, miszerint 10 helyszínen 1000 programot kínálnak a szervezők, a gyerekeknek azonban nincs zsebpénzre szükségük, mert ingyen van. (Ragán Edit bábszínésznővel készített interjú alapján).

A Vaskakas Bábszínház statisztikai adatai alapján a következő táblázat a látogatók számát mutatja, mégpedig a résztvevő gyerekek és az őket kísérő szülők családtagok és nézelődők megoszlásában. A kiadott karszalagok miatt a résztvevő gyermekek száma tényleges adatokat jelöl, azonban a kísérő, nézelődők csoportot képzők száma körülbelüli adatokat jelent. 2008-tól minden évben szemmel látható növekedés volt mind a résztvevők mind a kísérő vendégek számában.

3. ábra: A Gyórkőcfesztivál látogatóinak száma a résztvevő gyerekek és kísérő vendégek megoszlása szerint 2008-2015-ig

Forrás: Saját szerkesztés, Ragán Edit a Vaskakas Bábszínház tagjával készített interjú alapján

Ragán Edit a fesztivál színvonalát értékelve a vendégszámok mellett a szakmai sikereket említette. A Gyórkőcfesztivál legnagyobb kitüntetésének számít, hogy a Magyar Fesztivál Szövetség szakmai bizottsága másodszor ítélte a társulatnak, a kiváló minősítésű művészeti fesztiválnak járó címet. Ezenkívül a bábszínház 2015-ben elnyerte a Magyar Marketing Szövetség Gyémánt- díját, melyet a város népszerűsítéséhez való hozzájárulásával érdemelt ki (szinhaz.hu,2015). Még ugyanebben az évben egy másik város elismerése övezte a tagok munkáját, ugyanis a nagy sikerre való tekintettel Debrecen városában is szeretnének egy hasonló koncepciójú fesztivált létrehozni, melynek elindításához segítséget kértek a Vaskakas Bábszínháztól (Ragán Edit bábszínésznővel készített interjú alapján).

3.2. Győri Bornapok

A kicsik mellett a szervezők nem feledkeznek meg az idősebb korosztályról sem, ugyanis augusztus végén kerül megrendezésre - idei évben már nyolcadik alkalommal - a Győri Bornapok, Bor-, Borlovag és Gasztronómia fesztivál, mely nagy hangsúlyt fektet a hagyományok ápolására. A jó borok mellett igazi hagyományos magyar ételek növelik a különböző kulturális programok élményét. A fesztivál lehetőséget ad a helyi árusoknak, akik portékáikkal népszerűsíthetik magukat. A programok között szerepel borkóstolás, felvonulás, különböző stílusú koncertek, terményáldás és egyéb programok kívül a város legjobb borát is megválasztják. A bornapok és egyben a nyár lezárásaként az utolsó előtti estén a nyárzáró koncerten lehet részt venni, melynek fő attrakciójaként különleges sztárvendég szórakoztatja a publikumot.

A bornapok sikerét mutatja, hogy a második alkalommal 33 pincészet volt jelen, míg rá következő évben számuk 44-re emelkedett. 2015-ben azonban már 60 borász mutatkozott be a nagyközönségnek (onkormanyzat.gyor.hu, 2013- 2015). Még ebben az évben szükségessé vált egy újabb helyszín bevonása a Széchenyi tér mellett. A rendezők választása végül a Dunakapu térre esett. Mivel ez a nagyszabású esemény a külföldi érdeklődőket is várja, létrehoztak egy magyar és német nyelven használható alkalmazást, ami 3 különböző platformmal kompatibilis. Ami a fogyasztást illeti a fizetés csak az úgynevezett Fesztiválkártyával lehetséges, mely 100 forintba kerül, de megvásárlása nem szükséges külön- külön mindenkinek. A kártyára feltölthető összeg tetszőleges, egyetlen kikötése az alsó-és felső korlát figyelembe vétele. (onkormanyzat.gyor.hu, 2015)

Az évek során a bornapok az egyik legsikeresebb győri fesztivállá nőtte ki magát, de elsősorban országos tekintetben. Megrendezésének pozitív hatása, hogy támogatja a hazai borászatot és gasztronómiát, valamint a hazai kulturális élet szereplőit. A kínálati oldalon résztvevőinek lehetőséget ad, hogy megismertessék magukat és termékeiket az érdeklődőkkel és esetlegesen újabb vevőket szerezhessenek. A közönségnek pedig betekintést nyújt régi magyar tradíciókba, a különböző zenei stílusokba és ezen kívül átfogó képet ad a magyar borászatról és hagyományos ételeiről.

4. Sportrendezvények

Győrről elmondható, hogy hosszú múltra visszatekintő, méltán híres sportélete van. Elismerésként 2010-ben elnyerte a Legsportosabb városnak járó díjat. A település mindig nagy hangsúlyt fektetett a sport fontosságának hirdetésére és az egészséges életmódra való nevelésre. A város szívügyének tekinti, hogy a gyerekeket egész kis koruktól kezdve sportolásra ösztönözze. Olyan sportolók növelik a város hírnevét, mint például Borkai Zsolt az 1988-as szöuli olimpia aranyérmese vagy Görbicz Anita – 2005-ben a világ legjobb női kézilabda játékosa –, aki az Audi ETO KC irányításával kétszer is BL győzelmet aratott. A fentiekben megnevezetteken kívül még számos sportágban kiemelkedő tehetségeket nevel a város, akik sikereket érnek el egyéni és csapatversenyekben egyaránt. (gyor.hu, n.d.)

Győr városa remek adottságokkal rendelkezik a szabadidősport és a versenyek terén. Ennek köszönhetően a kulturális programokon túl több sportrendezvény is színesíti a kínálati palettát, hazai és nemzetközi szinteken. Hagyományosan minden évben, külön évszakonként kerül megrendezésre a népszerű Városi Sport- és Egészségnapok, melynek keretében különböző programokat szerveznek az évszakoknak specifikusan. A Dechatlon Sportáruház is minden évben megszervezi félmaratonját Révfaluban, idén már 14. alkalommal, melyen kicsik és nagyok egyaránt részt vesznek. Ellenben az előző rendezvénnyel ennek nevezési díja is van, mely 2.000 forinttól akár 12.000 forintig terjed (gyorisport.hu, n.d.). Győr városa a vízi sportok szerelmeseinek is kedvez, a már tradicionálisnak mondható Sárkányhajó Fesztiváljával. Az aranyparti rendezvényt indulása óta 12. alkalommal hirdették meg szervezői, azonban 2013-ban az árvíz miatt meghiúsult a verseny. A fesztivál ideje alatt a Lapos tanszék (Bahnhof) nevű szórakozóhelynek is megnő a forgalma, ugyanis az étkezésre egyetlen lehetősége a vendégeknek (sarkanyhajofesztival.hu, 2015). Közkezdelt versenyek közé tartozik még a megyei Szabadidősport Szövetség lebonyolításában zajló Karácsonyi Rohanás futóverseny. Ennek nevezési díja 800 forint és 2.500 forint között mozog. A befizetendő összeg függ a nevezés dátumától és lefutni kívánt távtól. A város legtöbb részét érintő verseny sikerességét mutatja, hogy 2015-ben már 20. alkalommal nevezhettek be rá az érdeklődők (gyorisport.hu, n.d.).

A fentebb említetteken kívül még számos sportágban rendeznek nemzetközi versenyeket a városban. Megállapítható azonban, ha nívósabb sportesemény lebonyolításáról van szó, akkor azok általában a fiatalabb korosztálynak szólnak. Győr 2001 és 2011 között 9 nemzetközi sportesemény lebonyolítását végezte, mint például a duatlon világbajnokság, kajak-kenu maraton világbajnokság, judo serdülő világcupa és a női junior vízilabda Európa-bajnokságét. Kiemelkedő az Audi Kupa labdarúgótorna, mely az Önkormányzat és az Audi Hungaria együttműködése nélkül nem jöhetne létre.

4.1. Sportos beruházások

A város évek óta nagy volumenű beruházásokat hajt végre, hogy a sportoláshoz és abban való fejlődéshez minden feltételt megteremtse. Régi létesítményeket, sportpályákat fejleszt vagy éppen teljesen újakat építet, hogy még színvonalasabb környezetet biztosítson a profi sportolóknak és mozogni vágyóknak. A település törekvését alátámasztja, az elmúlt időszakban megkezdett, évről-évre folyamatosan bővülő beruházások sorozata.

Az első 2005-ben indult, mely az ETO stadion felújítását célozta meg. Míg a korábbi teljesen leélt sportpálya csak 2.500 fő befogadására volt képes, addig az új létesítmény 16.000 néző szórakozását biztosítja (moderngyor.com, n.d.). A pálya befektetője és tulajdonosa egyaránt a Questor Rt. csoport volt. A beruházás 50 milliárd Forint volt, melyhez állami és városi hozzájárulás is társult. A befektetők 2012-re egy egész komplexummal bővítették a város kínálatát. A stadion részeként megépült az ETP Park Élményközpont és a négycsillagos Parkhotel, így a sportesemények lebonyolítása mellett lehetőség adódik kikapcsolódásra és pihenésre. A komplexum növeli az edzések és mérkőzések színvonalát, élményt szolgáltat és emellett nagyobb arányú részvételét tesz lehetővé a konferenciaturizmusban, köszönhetően a jól felszerelt termeinek (questor.hu, n.d.).

A város következő projektje az Ady- városban található Barátság Sportpark felújítása volt. A park már nem tudta kielégíteni a sportolni vágyók igényét és veszélyessé is vált. 2009 elején meg is kezdődtek a munkálatok.

A 697 milliós beruházás végeredménye egy 29.000 négyzetméteres terület, melyen található 3 darab fedhető füves pálya, játszótér, a parkot körülölelő futópálya, erősítésre alkalmas eszközök, emellett a felnőttek számára külön kialakított rész. A park értékét növeli továbbá épülete, ahol öltözők, irodahelyiségek és büfé található. A Barátság Parkban azóta kisebb bajnokságok, diákolimpiák, futóversenyek és egyéb alakreformáló órák folynak (GYMJVÖ-Beruházási Célokmány,2008).

Az elmúlt évek alatt jelentős esemény volt az Audi Aréna megépülése. A projekt a kormány 5.5 milliárd forintos támogatásával valósulhatott csak meg. A cél egy olyan csarnok felépítése volt, mely méltó otthonává válhat Győr legkiválóbb csapatának az Audi ETO KC-nak. A teltházaz megnyitó óta a lányok folyamatos edzései mellett lehetősége nyílt a csapatnak hazai pályán lejátszani a 2014-es EB csoportmérkőzéseiket. A teremsportokon kívül kulturális eseményeknek is megfelelő helyszínéül szolgál a komplexum. Mióta megnyitotta kapuit, az ABBA – The Show produkciót, Illés Zenekar jubileumi koncertjét és Modern Talking koncertet élvezhették itt a nézők és azóta is folyamatosan új programokkal várják a vendégeket. Rendkívül jól felszerelt létesítményről van szó, így nem meglepő hogy egyre többen választják megrendezni kívánt események helyszínéül. Egyik nagy előnye a professzionális technikai felszeltsége mellett, hogy 5.500 férőhelyes nézőtere bővíthető és a rendezvény típusától függően a rendelkezésre álló terület akár kisebb részekre is leválasztható (audiarena.hu, 2015). Így alkalmas sportrendezvényeken, koncerteken kívül üzleti események lebonyolítására. Összegezve tehát egy nagyobb konferenciát is meg lehet a multifunkcionális tulajdonságokkal rendelkező Audi Arénában rendezni.

A nagyobb sportélethez kapcsolódó beruházások közül utolsóként az Aqua Sportközpont került átadásra 2014 decemberében. A tekintélyes méretekkel rendelkező uszodában nagyobb volumenű versenyeket is tartanak az egyesületek edzésein és hazai mérkőzésein kívül. A sportközpont jelentőségét mutatja, hogy bekapcsolódik a 2017-es Európai Olimpiai Ifjúsági Fesztivál helyszínei közé. A több mint 3 milliárd forintos beruházás névadója és egyben szponzora a Qualitative Production Gépipari és Kereskedelmi Zrt (aquasportkozpont.hu, 2015).

A projekt megvalósulásával egy régi álma vált valóra a város vízisport kedvelőinek és élsportolóinak. Tudniillik, már régóta vita folyt arról, hogy kielégít-e mindkét célcsoport igényeit a város korábbi két uszodája. Azonban az új épületben a versenymedencén kívül található még egy-egy medence a gyerekeknek és külön még a tanulás fázisában lévőknek.

Maga a tény, hogy Győrben ténylegesen fejlesztéseket kell végrehajtani a meglévő sportlétesítményeken vagy éppen teljesen újakat kell építtetni 2012 novemberére vált biztossá. Ugyanis ekkor hozták nyilvánosságra, hogy 2017. július 22 és 29 között Győr rendezheti meg az Európai Olimpiai Ifjúsági Fesztivált. Nem sokkal azután, hogy város elnyerte a rendezés jogát kulcsfontosságúvá vált az előkészületeket megkezdeni. Ezért a város pályázatot hirdetett meg, melyet a TSPC Kft. nyert meg. Munkájuk elismeréséért 5 millió forintot kapott a cég, és ami ennél is fontosabb, hogy jelenleg is az elképzeléseik alapján épül a sportkomplexum, mely központi helyszíne a közelgő Olimpiai játékoknak (Szeghalmi B, kisalfold.hu, 2014). A fentebb említett létesítményekkel együtt összesen 15 helyszínen zajlanak majd a különböző versenyszámok. Az esemény nagyságát mutatja, hogy 49 országból várható a versenyzők érkezése. Ezt alapul véve a szervezők közel 4000 sportolóra és legalább ugyanennyi vendég érkezésére számítanak a fesztivál ideje alatt. A sikeres szervezés és lebonyolítás érdekében teljes összefogásra és együttműködésre van szükség a város polgáraitól és felsőbb szinteken egyaránt. Az állami támogatást mutatja a mintegy 10 milliárd forintos garancia, de mellette a helyi Önkormányzat is kiveszi részét a finanszírozásból. A költségvetést tekintve 1.579 milliárd forint az az összeg, melyet teljes egészében a fesztivál szervezésére fordítanak (gyor2017.hu, n.d.). A városban élők segítségére elsősorban a 8 nap alatt van a legnagyobb szükség. A szervezők rengeteg önkéntesre számítanak a zökkenőmentes lebonyolítás érdekében. Ehhez több iskolát, egyesületet és szervezetet is bevontak, ahol elsősorban a nyelvismeretet és sporttevékenységek alapján választják ki az elvégzendő feladatokra legmegfelelőbb személyeket.

Összegezve elmondható, hogy a fesztivál létrehozásának legösszetettebb tényezője a már korábban is említett fejlesztések és az újabb beruházások kivitelezése. A versenyek lebonyolításán túl egy nagyon komplex fesztiválról van szó, ugyanis gondoskodni kell a városba érkező vendégek elszállásolásáról és szórakoztatásáról.

Tóth Zsuzsanna elmondása alapján tervben van egy újabb szálloda megépítésének lehetőség, mely a Szigetközben lenne megtalálható. Az ötlet azért röppent fel, mert Győr szálláshely-kínálatát tekintve fejlődésre van szüksége. Ezenkívül a különböző rendezvényeknek, programoknak is helyszínt kell szolgáltatni, amely azonban csak a város adta lehetőségek bevonásával lehetséges. Összegezve elmondható, hogy a 2017-es olimpiai fesztivál az idegenforgalomra, városimázsra és a magyar sportdiplomáciára is jelentős hatást fog gyakorolni. A közelgő fesztivál nemcsak a városról alkotott képét befolyásolhatja, hanem az egész országot érintő következményei lehetnek. Amennyiben a város kitűnő házigazdája tud lenni az olimpiai játékoknak, az a későbbiekben előnyt jelenthet Magyarországnak. Például hozzájárulhat más pályázatok elnyeréséhez és átformálhatja az emberek által alkotott képét az országról. Másrészt a városban végrehajtott fejlesztések értékesek maradnak a város lakóinak, mert ők maguk is szebb, modernebb környezetben sportolhatnak. Ezenkívül a magasabb színvonalú szolgáltatások láttán több turista érkezik a városba, melynek pozitív hatása lenne a vendégforgalomra.

Az interjú során a Látogatóközpont vezetője felhívta a figyelmet a sportrendezvények szerepére. Hiszen egyes nemzetközi esemény lebonyolításakor jelen vannak külföldi televíziós csatornák, melyek élőben közvetítenek. Egy-egy ilyen televíziós közvetítés eredményeként olyan országokba is eljut a város neve, melyek elsősorban nem turisztikai küldő ország, sem Győrnek, sem kifejezetten Magyarországnak. Példának okáért az új uszodában a magyar válogatott vízilabdacsapata mérkőzött meg Görögországgal a teltházas közönség, és tévések előtt a bergamói világliga döntőjébe jutásáért.

5. Rendezvények hatásvizsgálata a szálláshelyekre

A következőkben a Központi Statisztikai Hivatal adatainak segítségével bemutatásra kerül a szálláshelyek kihasználtsága a rendezvények időszakára vonatkozóan. Az alábbi táblázatokban a kereskedelmi szálláshelyeinek adatai olvashatók 2013 és 2014 között havi bontásban.

1. táblázat: A győri kereskedelmi szálláshelyek adatai 2013 és 2014 között havi megoszlásban

Időszak	Szobakapacitás-kihasználtság (%)	Vendégek száma a kereskedelmi szálláshelyeken (fő)	Vendégek átlagos tartózkodási ideje (éjszaka)	Külföldi vendégek száma a kereskedelmi szálláshelyeken (fő)
2013. év	50.0	154.752	2.1	91.179
január	49.2	9.335	2.4	5.301
február	53.0	8.555	2.5	5.045
<i>március</i>	<i>52.5</i>	<i>11.736</i>	<i>2.3</i>	<i>6.817</i>
április	55.9	12.945	2.3	7.709
május	52.0	14.654	2.1	8.978
június	50.9	12.823	2.1	7.974
<i>július</i>	<i>46.2</i>	<i>16.880</i>	<i>2.0</i>	<i>10.444</i>
augusztus	46.3	17.926	1.9	9.423
szeptember	51.0	13.912	2.0	8.906
október	51.6	13.408	2.1	7.837
november	47.6	11.162	2.2	6.605
december	46.4	11.416	2.3	6.140
2014. év	48.3	154.908	2.2	88.393
január	40.6	9.159	2.3	5.949
február	45.0	8.858	2.3	5.368
<i>március</i>	<i>43.0</i>	<i>10.680</i>	<i>2.2</i>	<i>6.511</i>
április	43.0	11.490	1.9	6.704
május	50.4	14.732	2.0	8.129
június	50.7	14.341	1.9	8.148
<i>július</i>	<i>45.3</i>	<i>15.491</i>	<i>2.1</i>	<i>9.658</i>
augusztus	45.2	16.031	2.2	9.646
szeptember	58.7	15.418	2.3	8.628
október	54.7	14.716	2.2	7.597
november	49.9	11.328	2.5	5.939
december	54.1	12.664	2.5	6.116

Forrás: Saját szerkesztés, a KSH Tájékoztatási adatbázis,

Településszintű kereskedelmi szálláshelyek adatai (2013. január – 2015. október) alapján

Mint ahogy azt már korábban is említésre került, a legtöbb rendezvény a tavaszi időszakra koncentrálódik. Ennek ellenére nem ez a legerősebb hónap a szálláshely-szolgáltatók körében. Ennek egyik lehetséges oka például az adott időszak alatt zajló események erőssége. A városban tavasszal megrendezésre kerülő programok listája alapján, tisztán látható, hogy olyan események sorozatáról van szó, melyek kevésbé közkedveltek még a város lakóinak körében is. Azonban május hónapjában már növekedés észlelhető. A következő legeseménydúsabb évszak az ősz. Mindkét évben a szeptemberi és októberi hónapok erősebbek a novemberhez képest, ugyanis az 50% feletti szobakapacitás-kihasználtság ez utóbbi időszakban valamennyivel visszaesik a vendégek számával együtt. 27%-os megoszlással következik a nyár, mely a szálláshelyek kihasználtságát tekintve mindkét évben 50% alá esik, kivétel ez alól a június, amikor eléri ezt a százalékszintet. Minden tendencia ellenére a külföldi turisták leggyakrabban ebben az évszakban foglalnak a különböző szálláshelyeken.

A főszezon programok közé tartozik például a Magyar Táncfesztivál, a nagy Nyárnyitó Koncert, a Gyórkőfesztivál és a Barokk Esküvő. Ezen rendezvények mindegyike hosszú évek óta megrendezésre kerül. Fontos megemlíteni, hogy a hazai közönség mellett a külföldi, mindenekelőtt a szomszédos országokban élők körében is egyre inkább ismertebbek. Mindkét évben márciustól kezdődően emelkedett a külföldi vendégek száma a győri kereskedelmi szálláshelyeken, majd július hónapjára ez a növekedés elérte a tetőpontját és csökkenésnek indult. Számokban kifejtve 2013-ban a márciusi hónap 6.817 külföldi turistát jelentett, míg júliusban 10.444 főt. Hasonlóképpen nézve a 2014-es évet 6.511 vendéget, majd 9.658 főt realizált külön-külön a két hónap. Azonban a kereskedelmi szálláshelyek összes vendégszámát figyelve ez a növekvő tendencia egészen augusztusig kitolódik.

Végül a téli hónapok következnek. Ilyenkor Győrben is kevesebb a rendezvény, és a megrendezésre kerülők is inkább az ünnepek köré csoportosulnak, ezért is mondható a decemberi vendégszám magasabbnak. A téli hónapok alatt összesített vendégszám a kereskedelmi szálláshelyeken ugyan visszaesést mutat, mégis a hosszúhétvégéknek és ünnepnapoknak volt köszönhető, hogy az átlagos tartózkodási idő meghosszabbodott és ez a szobakapacitás kihasználtságot nem engedte 40% alá süllyedni.

Összegezve az előzőekben leírtakat megállapítható, hogy kevesebb turista hosszabb időszakot eltöltve egy-egy szálláshelyen olyan százalékos kapacitáskihasználtságot tud eredményezni, mint több vendég rövidebb tartózkodási idővel.

A következőekben Magyarország 32 településének a 2013-as és 2014-es év végén elért szobakapacitás- kihasználtsága lett összehasonlítva, a Központi statisztikai hivatal adatainak segítségével. Az adatok a 2013-as és 2014-es év végi állapotot mutatják. Míg 2013-ban 50%-os volt a győri szálláshelyek szobakapacitás-kihasználtsága, addig a következő évben enyhe visszaesés volt tapasztalható, mely így csak 48.3%-ot eredményezett a település szálláshelyeinek. Összességében elmondható, hogy a város által elért szobakapacitás-kihasználtság mindkét évben az átlagos szint felett van. Ugyancsak megállapítható, hogy a két évet összevetve Győrnél csak Budapest és az ország fűdővárosai értek el magasabb szintet. Az alábbi táblázatban a 2013 és 2014-es évben Győrhöz viszonyítva azonos, vagy magasabb szobakapacitás-kihasználtságot elért települések listája olvasható.

2. táblázat: Magyarországi települések szobakapacitás-kihasználtságának százalékos megoszlása 2013-ban és 2014-ben

Szobakapacitás-kihasználtság %-ban 2013- 2014		
Települések	2013	2014
Bük	59.9	61.7
Hévíz	62.6	61.6
Budapest	60.1	61.9
Hegykő	47.4	51.9
Balatonfüred	48.4	52.3
Sárvár	58.1	58.8
Egerszalók	65.0	64.9
Velence	52.0	49.6
Győr	50.0	48.3
Alsópáhok	57.6	63.4

Forrás: Saját szerkesztés, a KSH Tájékoztatási adatbázis,

Településszintű kereskedelmi szálláshelyek adatai (2013. január – 2015. október) alapján

Ennek magyarázata, hogy Magyarországot tekintve a külföldi vendégek elsődlegese úti célja a főváros és látnivalói. Azonban a mai napig prioritást élveznek a turisták körében azok a települések, ahol gyógy- és termál vagy élményfürdőzési lehetőségek vannak.

Ezek a városok olyan komplex kínálatot jelennek meg a piacon, melynek az egész során nagy kereslete van, így lehetőség van szálláshelyeik folyamatos megtöltésére. Ezen tények következtében pedig jobb mutatókkal tudnak rendelkezni az év végére. Így nem nagy meglepetés, hogy mindkét évben magasan előkelőbb helyen tudott végezni például Bük, Hévíz, Sárvár, Egerszalók és Alsópáhok.

A Központi Statisztikai Hivatal fentiekben közölt adatai alapján bizonyítható tényné válik, hogy Győr turizmusa állandó ütemben fejlődik. Ennek magyarázata, hogy folyamatosan bővülő és emellett egyenletes színvonalon nyújtott kínálatával egyre vonzóbb a turistáknak, akik manapság már több éjszakát is eltöltenek a városban. A település adottságaiból és fejlesztéseiből kifolyólag több lehetősége is adódik Győrnek, miképpen a rendezvények szezonális leküzdhetné és ezáltal egy komplexebb kínálatot biztosítva vendégeinek számát megnövelné és az eltöltött vendégéjszakákat meghosszabbítaná. Egyik ilyen alternatíva az előzőekben említett, kiváló minőségű gyógy- és termásvíz adta lehetőségek kihasználása a szállodák bekapcsolásával. Ez azért is lenne optimális megoldás a turizmusból élő szektorok számára, mert a gyógyszállodák esetében az átlagos tartózkodási idő 3-5 éjszakát jelent. Ezt alátámasztja a Magyar Turizmus Zrt. 2015-ben megjelent sajtóközleménye, miszerint a gyógy- és wellness szolgáltatásokra építő magyarországi szálláshelyeken a belföldi vendégek átlagosan 2.9 éjszakát töltenek el, míg ezzel szemben a külföldről érkező vendégek átlagban 4.7 éjszakát. Tóth Zsuzsanna Győr adottságainak megfelelő kihasználására vonatkozó kérdésre egyértelműen a település termásvízkiincs adta lehetőségeket említette. Véleménye szerint a város ezen adottságai nincsenek kihasználva, mint például Bük vagy Sárvár esetében. Ugyanis Győrnek nincs kimondottan wellness-szállodája. Egyedül a Golden Ball Hotel alakított ki az épületének alsó részében egy kisebb nagyságú wellness-részleget, azonban ez nem mondható egyértelműen komplex wellness kínálatnak (Tóth Zsuzsannával készített interjú alapján; szakmai.itthon.hu 2015).

A következő turizmusra élénkítő hatással bíró eshetősége a városnak a konferenciaturizmus erősítése. Győr infrastrukturális fejlesztései, a legújabb beruházásai lehetővé tennék a színvonalas, akár több száz fős létszámmal álló konferenciák lebonyolítását hazai és nemzetközi viszonylatban is. A konferenciákról általánosságban elmondható, hogy 3.5 – 4 napot ölelnek fel és elsősorban az őszi hónapokra szervezik őket.

Habár a turizmus ezen ágazata Budapestre koncentrálódik, Győr mégis beletartozik a fővároson kívüli legkedveltebb konferenciahelyszínek közé. A szervezők körében egyre ismertebb a település, és rohamos fejlődésének köszönhetően prioritást élvez a többi vidéki helyszín között. A Magyar Turizmus Zrt. 2015-ben megjelent statisztikai adatai is alátámasztják a turizmus ezen ágazatából adódó lehetőségeket, ugyanis kutatásai szerint a vidéki helyszínek közel 40%-ban bonyolítanak hazai konferenciákat.

Mint vidéki helyszínről megállapítható, hogy a régió jelenleg a belföldi üzleti turizmus célterülete, melynek egyik oka a helyszíni adottságok. Győr elsősorban kisebb konferenciáknak helyszínéül szolgálhat a Famulus Hotel, Kálvária Hotel, Rába Hotel és Ibis Hotel jóvoltából. Ezek közül a legnagyobb létszám befogadására a Hotel Rába City Center képes, mely egyidejűleg közel 300 fő fogadását teszi lehetővé. A 2012-es és 2014-es évben a város két újabb létesítménnyel lett gazdagabb, melyek lehetővé teszik a konferenciaturizmusban való aktívabb részvételt. 2012 októberében átadták az ETO Park Hotelt, mely így köszönhetően méretének és technikai felszereltségének átvette a vezető szerepet. Ugyanis az üzleti életet kiszolgáló termei közel 1000 főt látnak el. (hoteletopark.hu, n.d.) Majd 2014 októberére elkészült az Audi Aréna, mely hasonló adottságokkal rendelkezik, mint az előzőekben említett ETO Park Hotel Business & Stadium. Habár a komplexum elődleges célja nem a konferenciák lebonyolítása, mégis szekcionálható terének és legmodernebb felszereltségének köszönhetően akár 200 fő körüli esemény megtartására is kiválóan alkalmas. Ez azért is ideális a település számára, mert az Magyar Turizmus Zrt. felmérése szerint a 100 főig terjedő konferenciák 44.9%-ban míg a 100-tól 350 főig 47.8%-ban kerültek megrendezésre az országban 2014-ben (turizmus.gyor.hu, n.d.; szakmai.itthon.hu, 2015).

Győr kínálatát tekintve nem hagyható figyelmen kívül, hogy a legtöbb rendezvény helyszínének, mintegy 85.3%-kal a szállodák szolgálnak. A területi megoszlás szerint, az üzleti típusú rendezvények több mint felét vidéki helyszíneken bonyolították le. Másik Győr mellett szóló tény, hogy a MICE események időtartama manapság jóval lerövidült és az átlagos résztvevőszám is lecsökkent. Összegezve a leírtakat elmondható, hogy a megfigyelhető nemzetközi trendek szintén a régiónak kedveznek. (turizmusonline.hu, 2013)

A konferenciák nagyobb számú lebonyolítása a városnak pozitívan hatna a turizmusára, mivel az adott helyszínen kívül az egyes turisztikai szolgáltatók is profitálhatnának. Ennek oka, hogy az országból és külföldről érkező vendégek által egyre ismertebbé válhatna Győr, így előbbre kerülhetne a turisták listáján, mint felfedezésre váró turisztikai desztináció. Az interjú alkalmával szóba került, hogy Győrnek megvannak az adottságai a különféle konferenciák megszervezésére és lebonyolítására, de az elszállásolásban hatalmas hiányosságok vannak, mert a többnapos konferenciák esetében nem lenne elegendő a színvonalas szálláshelykínálat. Ezért a rövidebb, kisebb létszámú üzleti események lebonyolítására alkalmas elsősorban a város. A tapasztalatok azt mutatják, hogy igény lenne a nagyobb szabású események rendezésére is, melyet a Bécs –Budapest távolságon kívül, elsősorban a jó infrastruktúrális adottságok, autópálya, repülőtér közelsége idéznek elő (Tóth Zsuzsannával készített interjú alapján).

Általánosságban elmondható, aki egyszer ellátogat Győrbe és megismerkedik hagyományaival, pezsgő belvárosi hangulatával, netalántán részt vesz egy-egy kulturális rendezvényen, az pozitív élménnyel fog gazdagodni és az évek során biztosan visszatér még a városba. Mivel Győr és szolgáltatásai évről- évre komplexebbek, egyre magasabb színvonalat képviselnek, ezáltal az igények széles körét képesek kielégíteni, legyen szó kultúráról, sportról, munkáról vagy oktatásról.

5.1. Szálláshelykínálat bővítésének okai

Győr és térségének fontos szempont, hogy rendezvényeit az országhatáron kívül is ismertté tegye. Amennyiben a fesztiválok csak a hazai látogatókra koncentrálnának abban az esetben, a többi turizmushoz kapcsolódó ágazat nem profitál, mint például a szálláshely-szolgáltatók vagy a vendéglátóegységek. Az egész város számára elengedhetetlen, a már meglévő fesztiválokat minél magasabb színvonalra emelni, forrásokkal ellátni, hogy még több külföldi érdeklődőt vonzzanak a városba. További pozitív hatásként hozzájárulnának a városról alkotott pozitív kép kialakításában, mérsékelnék a szezonitást és elősegítenék a gazdaság további fejlődését. Ennek érdekében maguk a szervezők is igyekeznek a rendezvényeiket állandósítani, tehát éves rendszerességgel megrendezni és így a már meglévő látogatói kört folyamatosan bővíteni.

A rendezvényturizmusból való profitálást az önkormányzatok is felismerték. Így a legtöbb fesztivál esetében a helyi Önkormányzat megjelenik a támogatók között. A település arra törekszik, hogy a méltán nagy jelentőséggel bíró ipar mellett a kulturális élet is elég hangsúlyt kapjon és Győr az iparváros elnevezése mellett méltón viselhesse a Kultúra Magyar Városa címet.

A városban jelenleg 58 szálláshely található, melyek közül a legmagasabb kategória a négycsillagos. A közel 60 szálláshely 1291 szobaszámot és 2901 férőhelyet jelent (GYMJVÖ Gazdasági Program 2015-2020, 2015). Az alábbi táblázatban a kereskedelmi szálláshelyek adatai láthatók 2008 és 2014 között.

3. táblázat: Győri kereskedelmi szálláshelyek adatai 2008- 2014 között

A győri Kereskedelmi szálláshelyek adatai 2008- 2014					
	Vendégek száma a kereskedelmi szálláshelyeken (fő)	Vendégéjszakák száma	Vendégek átlagos tartózkodási ideje (éjszaka)	Külföldi vendégek száma (fő)	Külföldi vendégéjszakák száma (db)
2008	113.845	212.210	1.9	62.266	118.070
2009	94.975	187.567	2	52.447	105.045
2010	116.399	233.869	2	65.774	132.708
2011	133.728	283.770	2.1	73.988	147.039
2012	152.321 (+13.9%)	357.781 (+26%)	2.3	88.371 (+19%)	200.352 (+36%)
2013	154.752	332.695	2.1	91.179	192.038
2014	154.908	340.538	2.2	88.393	173.524

Forrás: Saját szerkesztés, a KSH Tájékoztatási adatbázis,

Településszintű kereskedelmi szálláshelyek adatai (2013. január – 2015. október) és vendégforgalma (2008. január – 2015. október) alapján

A kereskedelmi szálláshelyeket vizsgálva 2008-tól egészen 2014-ig megállapítható, hogy 2010 volt az első év, amikor a vendégek száma a kereskedelmi szálláshelyeken tartós növekedésnek indult. Ettől az évtől kezdve ez a dinamikus emelkedés folyamatosan tapasztalható volt. A vizsgált időszak alatt nem csak az érkező vendégek száma nőtt, hanem a szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák száma is.

Míg 2011-ben 283.770 a szálláshelyek által realizált vendégéjszaka szám, addig 2012-re már 357.781-re emelkedett. Habár csak 13.9%-kal többen vették igénybe a szálláshely-szolgáltatást, mégis magasabb vendégéjszaka számot jelentett az év végére. Ennek magyarázata, hogy a vendégek tartózkodási ideje meghosszabbodott, azaz 2.1-ről 2.3-ra növekedett. Ez az összes vendégéjszaka számot +26%-kal változtatta meg. Az egész adathalmazt tekintve látható, hogy a vendégek száma évről- évre növekszik, mégsem jelent magasabb vendégéjszaka számot az átlagos tartózkodási idő miatt. Győr városára kivetítve ez a szám azonban teljesen optimális, ugyanis a legtöbb rendezvény péntektől vasárnapig bezárólag három napot ölel fel. 2013-ban a vendégek száma még némi emelkedést mutat, ellenben a vendégéjszakák számával, ami az átlagos tartózkodási idő lerövidülésével együtt csökkent. 2014-re ismét kisebb mértékű javulást mutatnak a kereskedelmi szálláshelyek összesített statisztikai mutatói.

Külön a külföldi vendégeket tekintve, ugyancsak növekedés tapasztalható. 2008 és 2013 között jól látható, hogy dinamikusan emelkedett a más országokból érkező látogatók száma. Ezen időszakból kiemelkedik a 2011-ről 2012-re bekövetkezett változás. 2011-ben a győri szálláshelyek 73.988 külföldi vendéget regisztráltak, míg a rákövetkező évben 88.371-et. Habár a vendégek számában csak 19%-os gyarapodást jelentett, a vendégéjszakákat tekintve már nagyobb mértékű volt a változás. 2012-ben az országhatáron kívülről érkezők 200.352 éjszakát töltöttek a városban, ami az előző évhez képest óriási, +36%-os emelkedést mutatott. 2013-ban és 2014-ben kisebb ingadozások figyelhetők meg a külföldi vendégek adatait tekintve. Az szálláshelyekre érkezők száma a vendégéjszakákkal együtt csökkent.

Győr kereskedelmi szálláshelyeire vonatkozóan elmondható, hogy a vizsgált időszakban összességében pozitív változás következett be. Az elmúlt pár évben egyre többen érkeztek a városba stagnáló tartózkodási idővel, ami az eltöltött éjszakák számának kisebb mértékű emelkedését eredményezte. A vendégéjszakák számának állandó növekedése mellett nem elhanyagolható az a tény, hogy mindez a külföldi vendégeknek köszönhető. Ugyanis a szálláshelyeken eltöltött éjszakák számának több mint a felét a külföldiek eredményezik. Ennek következtében szükségszerűvé vált a város szálláshely-kínálatának mennyiségi fejlesztése.

A szálláshelyek számának növelése mellett a színvonalról sem szabad megfeledkezni, hiszen a település nem bővelkedik olyan négycsillagos szállodákkal, melyek maximálisan kielégítenék a fizetőképes szabadidős turisták igényeit.

Amennyiben nem a rendezvényeket tekintjük, mint vendégforgalmat generáló faktort, abban az esetben az Audi Hungaria Motor Kft. hatását kell vizsgálni. A vállalat letelepedés óta ugyanis folyamatos érzékelhető jelenléte a városban található szálláshelyekre is kihat, mely elsősorban az üzleti partnerek és munkatársak érkezésének köszönhető. A Győr közelében fekvő Péri repülőtérén véghezvitt fejlesztések is elősegítették ezt a hatást, ugyanis az utasforgalom nagy részét, közel 90%-át az Audi generálja aktív részvételével. Thomas Faustmann, a vállalat egykori ügyvezető igazgatójának elmondása alapján tíz éves távlatra visszatekintve 165.000 utast jelentett az Audi a repülőtérnek, míg éves bontásban ez a szám 30.000 embert számlál (mno.hu, 2014). A légitforgalom növelésén kívül, a vállalat egyes rendezvényeink vagy konferenciájának alkalmával képes megtölteni a település szálláshelyeit. A vállalathoz érkező üzleti partnereken túl, kísérők és látogatók is jönnek a városba csupán kíváncsiságból vagy ismeretszerzés céljából ugyanis lehetőség van gyárlátogatásra és ezáltal az egész vállalati kultúra megismerésére.

Jakab Réka az Audi külső kommunikációs munkatársa az interjú során a 2010-ben megnyílt Látogató Központ sikerességét említett, mint a vállalat turistákat vonzó látványosságát. Hiszen az idei évben köszönthették az 50.000. látogatóját a központnak. Jakab Réka elmondásai alapján számos iskolai csoport, cég érkezik a gyárlátogatásra, de jelentős a turisták aránya is, akik a gyár megtekintését összekötik egy győri városnézéssel. Az üzleti turizmus céljából érkezők elszállásolásánál a középkategóriás kínálatból a legnépszerűbbek az Ibis, Rába és Famulus hotelek. Azonban, mióta megnyílt az ETO Park Business & Stadium a VIP vendég esetében ezt a szálláshelyet választják első körben a szervezők. A már fentebb említett hotelek kapacitás-kiszánaltságához egész évben hozzájárul az Audi, hiszen üzleti életével képes ezeket a hoteleket szállóvendégekkel megtölteni (Jakab Rékával készített interjú alapján).

5.2. SWOT analízis Győr turizmusára

A következőkben olvasható SWOT analízis során feltáráásra kerültek a város erősségei, gyengeségei valamint lehetőségei és veszélyei. Így, az analízis segítségével teljes betekintés nyerhető a város turizmusába. Az elemzés során olyan opciók kerültek vizsgálat alá, melyek befolyással vannak Győr jelen és jövőbeni turisztikai helyzetére.

A város erősségei közé tartozik a már sokat emlegetett előnyös földrajzi elhelyezkedése és az ebből fakadó folyamatosan fejlesztésre kerülő infrastrukturális adottságai, melynek következtében külföldi vállalkozások előszeretettel választják a várost, mint letelepedésük elsődleges célpontjának. Erősségek közé sorolandó a beáramló külföldi tőke. Hisz lehetővé teszi egy stabil gazdaság fenntartását, melyből nemcsak Győr profitálhat, hanem a településen működő gazdasági vállalkozások. A város virágzó gazdaságának köszönhetően ösztönző politikával tud működni, mely által a szereplőket beruházásokra, fejlesztésekbe való investálásra sarkalja. Ennek eredménye körforgásként visszahat a gazdaságra, amely további fellendülést idéz elő.

További erőssége Győrnek a benne rejlő természeti adottságai, azaz termálfvízkincse és folyói, melyek elsősorban a város wellness- és sport szolgáltatásainak kínálati alapját képezik. Mindezek mellett a város adta további lehetőségek gazdag fesztiválélet kialakításához járultak hozzá, ugyanis éves szinten számos különböző műfajú rendezvény zajlik Győrben, melyek több piaci szegmens lefedését teszik lehetővé. A zökkenőmentes lebonyolítás érdekében magas szintű összefogást mutat a vendégszerető város, így méltán érdemelte ki a Kulturális- és Sportközpont címet. Az utóbbi időszakokat tekintve szintén pozitívként mondható el a városmarketing tevékenysége, amely által az országban és külföldön is egyre ismertebb lett Győr és komplex szolgáltatási kínálata. Ezek a munkálatok segítették a települést, az iparra koncentrálódó városképének átalakulásában és mai imázsának kialakításában.

Győr turizmusának erőssége magában rejtegeti esetleges gyengeségeit is. Például a város szálláshelyei által elért külföldi turistáknak köszönhető alacsony vendégszámát. A turizmusban azért is jelentős a minél magasabb külföldi vendégforgalom lebonyolítása, mert a külföldi turisták jellemzően hosszabb tartózkodási idejük által a szálláshelyek kapacitáskihasználtságának mutatószámát javítják. A város következő gyengeségének mondható a meglévő szálláshelykínálatának színvonala. Győr ugyanis nem rendelkezik magasabb kategóriájú szálláshellyel, mely a város egyik legnagyobb gyengeségének mondható. Következőben megállapított gyengeség a termálvízkinccs kihasználatlansága. Amennyiben a város jobban kiépítené szolgáltatásait meglévő adottságai köré, abban az esetben egy olyan plusz turisztikai vonzerővel bővelkedhetne, mely manapság a turisták utazásainak egy fő motivációja közé tartozik. Ennek ellenére is, a győri Rába Quelle Gyógy-, Termál- és Élményfürdő folyamatosan fejlődik, új arculat kialakítására törekszik- például egy csúszdapark kialakításával. Mindezt annak a reményében teszi, hogy főként cseh és szlovák turistákból álló vendégkörét más országokból érkező turistákkal is kibővítse.

A város rendelkezésre álló lehetőségei abban rejlenek, hogy a fentebb összefoglalt erősségeire és gyengeségeire hangsúlyt fektetve, megpróbálja a maximumot nyújtani. Egyik alternatívaként igyekezhet a város, a már eredményesnek bizonyult területek szolgáltatásait még jobban kiépíteni, bővíteni és magasabb szintekre emelni, mely által az emberek fejében kialakult kép a városról javulhat. További lehetőség a kevésbé fejlett, elhanyagolt gyógy-és wellness szolgáltatásoknak nagyobb szerepet biztosítani és ezáltal is növelni a külföldi vendégek számát. Ez a lehetőség magába foglalja egy wellness-szálloda megépítését.

Amennyiben az újabb beruházásokra nem elegendő pénzügyi háttérrel rendelkezik a település - mint minden más városnak - lehetősége nyílik, pályázatokon részt venni. Emellett még erősebb összefogást kiépíteni, önkormányzati, lakossági és szolgáltatói szinten, a helyi gazdasági vállalkozások bevonásával. Ebből eredően sokoldalú fejlődésre van lehetősége Győrnek. Termelő fejlesztéseivel és beruházásaival, ezenkívül a fentebb említett lehetőségek optimális kihasználásával módjában áll a városnak jóléti gazdaság kialakítására, melyben kimagasló oktatás, munkahely lehetőségek és színvonalas szolgáltatások állnak a helyi lakosság és az érkező turisták rendelkezésére.

A turizmust érinthető veszélyek közül az egyik legmeghatározóbb a vendégforgalom stagnálása vagy esetleges visszaesése, melynek egyik oka a konkurencia erősödő piaci helyzete lehet. Másrésztől fenyegetettséget jelenthet, ha a városmarketing által végzett tevékenység sikertelennek bizonyul és Győr nem tud szert tenni nagyobb ismertségre és ennek eredményeként nem kerül be a turisták által preferált úti célok közé. Veszélyként leselkedik a turizmusra a gazdaság hanyatlása, amennyiben a pénzügyi forrásokat megrekeszti. Ebben az esetben nem lenne lehetőség a gyors ütemben változó kereslethez igazított kínálat kialakítására és újdonságok bevezetésére, melyek vonzerőt jelentenek a városnak. Kellő támogatottság nélkül további veszélyforrás lehet, hogy nem tudja Győr szolgáltatásainak színvonalát emelni és ezzel versenyképessége csökkenhet. Amennyiben a veszélyek elkerülése sikertelennek bizonyul, a város magyarországi piacon betöltött helyét nem tudja majd fenntartani, ami a helyi turizmust erőteljesen visszaveti

Összegezve a fentebb leírtakat Győrnek törekednie kell az egyensúly kialakítására turizmusának érdekében. Mindezt úgy, hogy a várost egységként kell tekinteni és szereplőit egyforma mértékben támogatni. Ugyanis a városban önállóan működő résztvevők mindegyike egy rendszert alkotva szoros összefüggésben van egymással. Ennek értelmében egy-egy terület hanyatlása kihat az egész gazdaságra, így a helyi turizmusra is. Az utóbbi években elindult fellendülést szinten kell tartania a településnek még szorosabb együttműködés kialakításával, így a jövőben az egész város egységesen profitálhat és eredményesen működhet.

6. Az Audi Hungaria Motor Kft.

6.1. Miért éppen Győr

Amikor az Audi AG úgy döntött, hogy ingolstadti termelésének egy részét más országba teszi át, azonnal megkezdődött a versengés, melyben 180 város telephelye vett részt. 1992. november 25.-én a választás végül Győrrre esett. A döntés során figyelembe vették a város területi elhelyezkedését és a hozzá kapcsolódó előnyös infrastruktúráját. Következő, az alacsonyabb bérszínvonalon bevehető munkaerő, ami nem elhanyagolható szempont volt az Audi számára, ugyanis a gyártás kihelyezésének egyik fő oka a magas német bérköltségek voltak. A vállalat tudatában volt, hogy a jól képzett munkaerőről és folyamatos utánpótlásról gondoskodhat majd Győr egyeteme és szakközépiskoláival kialakított kapcsolatai révén. (audi.hu, n.d., Jakab Rékával készített interjú alapján)

A város mellett szólt még a szerkezetkész csarnok megléte, melynek köszönhetően a munkát a tervezettnél előbb el lehetett kezdeni. A maximális kapacitáskihasználtság következtében a három műszakos munkavégzés bevezetése volt elsősorban szükség. A befolyásoló tényezők között szerepelt még a magyar kormány által nyújtott adókedvezmények, melyek alapján az Audi Hungaria Motor Kft. 2011. december 31-ig mentesült a társasági adó fizetése alól. Másik adókedvezménye a fejlesztésekre irányult, melynek értelmében 4%-os szolidaritási adót kínált a kormány annak fejében, hogy a vállalat továbbra is az országban maradjon, és optimális esetben újabb fejlesztésekbe is kezdjen. Mindezen kívül a magyar állam engedélyezte a közművesítés feladatok kiterjesztését (audi.hu, 2015, Jakab Rékával készített interjú alapján).

Az Audi fejlesztését, a kormánnyal való együttműködését és munkahely teremtő hatását mutatja, hogy 2015 és 2018 között mintegy 32 milliárd forintot beruházásba kezd, melynek eredményeként újabb 380 szakembert tudnak majd alkalmazni. Ebben jelentős szerepe van a győri Önkormányzat ösztönző adópolitikájával (magyaridok.hu, 2015).

6.2. Letelepedés Győr városban

Az Audi Hungaria Motor Kft. 1993-ban kezdte meg a működését a Győri Ipari Park területén. A vállalat induláskor 100 millió eurós tőzstőkével rendelkezett. Kezdetben még csak egy 100.000 négyzetméteres szerkezetkész csarnokot tudhatott magáénak, melyet a győri Magyar Waggon- és Gépgyár Rt.-től vásárolt meg. Végül 1994 augusztusában kezdte meg működését a vállalat, a négyhengeres ötszelepes motorok gyártásával. A következő években folyamatos bővülés mutatkozott a termelésben, mint például a hat- és nyolcszelepes motorok gyártása (audi.hu, n.d.).

Jelentős állomás volt az 1998-as év, amikor a vállalat tevékenységi köre kiegészült az autógyártással. Ez elsőként az Audi TT Coupé összeszerelését jelentette, majd 1999-ben a TT Roadster sportautókat. 2000-ben megkezdtek a dízelmotorok gyártását, melynek fejében egy gyártócsarnok átadására is sor került. 2001-ben megnyílt az Audi Hungaria Motorfejlesztő Központ, ahol azóta is folyamatosan fejlesztésekkel foglalkoznak. A munkát különböző eszközök és műhelyek segítik, melyek teszteléseket tesznek lehetővé. 2005-ös évben megnyitotta kapuit a szerszámgyár, melyhez elengedhetetlen volt egy közel 40 milliós értékű. A gyárban rozsdamentes alkatrészcsoporthoz és karosszériaelemeket állítanak elő az Audi konzern számára. Utóbbiakat gyártanak a Volkswagen csoport márkáinak, a Lamborghini Aventador és Huracán illetve a Porsche Panamera számára is. Újabb mérföldkő volt a vállalat számára a 2007-es év, ugyanis megkezdtek az A3 Cabriolet gyártását, majd a következő évben a tizenkét hengeres TDI motorokét (audi.hu, n.d.).

2010-es évtől nagyobb volumenű beruházásokba kezdett a vállalat, melynek eredményeként szeptemberben megnyílt az Audi Hungaria Iskola és a 120 milliós beruházású Látogató Központ. Mindezek mellett nyilvánosságra hozták a győri gyár bővítésének tervét, mely a teljes gyártási folyamatot tette lehetővé. Következő évben átadásra került a Széchenyi István Egyetem tanszékének új épülete és beindult az RS 3 modell gyártása, majd 2012-ben a 1,2 és 1,4 literes négyhengeres Otto-motoroké. 2013-ra befejeződtek a járműgyár bővítésének munkálatai, ennek következtében lehetőség nyílt az A3 Limousine teljes gyártási folyamatának lebonyolítására (audi.hu, n.d.).

2014-es év nagyon eseménydús volt a vállalat számára. Többek között megkezdték negyedik modell az Audi TT Roadster sorozatgyártását. Még ebben az évben átváltottak a három műszakos munkarendre, megalapították az ötödik tanszéket a győri egyetemen és megnyílt a legnagyobb sportcsarnok Győrben, az Audi Aréna, mely azóta is számos esemény és rendezvény helyszínéül szolgál, mind a kultúra és a sportélet területén. A multifunkcionális épület sikerességét mutatja, hogy noha az Audi csak nevét adta, számos sportesemény és koncert zajlott a csarnok falai között és a következő évekre is előjegyzett események várhatóak (audi.hu, n.d.).

6.3. Az Audi szerepe a város életében

A vállalat sikerességének és folyamatos terjeszkedésének köszönhetően széleskörű társadalmi szerepvállalásra van lehetőség. Aktív támogatója Győr sport- és kulturális életének, megélhetőségi lehetőséget kínál nagyon sok ember számára, és mindezek mellett bekapcsolódik a közéletbe, mind az oktatás, a régió fejlesztése és intézményeinek segítése kapcsán.

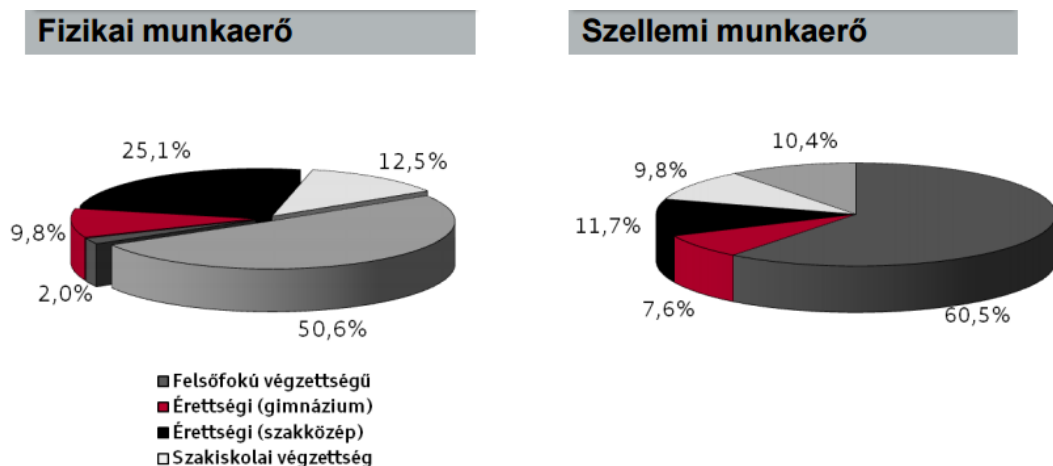
6.3.1. Munkahelyteremtés

Mint ahogy azt már a korábbiakban is megemlítettem az Audi Hungaria Motor Kft. minden szempontból meghatározó tényezőként kezelte a telephely kiválasztás során az elérhető munkaerőt, mellyel Győr és környéke rendelkezett. Ebből kifolyólag a mai napig is jelentős a cég munkaerőre gyakorolt hatása. Jakab Réka, a vállalati kommunikáció és kormánykapcsolatok osztály, külső kommunikációs munkatársának összegzése alapján kijelenthető, hogy az Audi a régió legnagyobb foglalkozatója. Körülbelül 11.300 munkatársat foglalkoztat jelenleg, emellett közvetett módon 25.000 embernek biztosít megélhetést (Jakab Rékával készített interjú alapján). Annak érdekében, hogy biztosítsa a szükséges, szakmai tudással rendelkező munkaerő-állományt nagy hangsúlyt fektet a munkaerő-fejlesztésre mind az oktatás mind a különböző képzések területén. 2011 óta – Belsőégésű Motorok Tanszékének megalapítása - még szorosabbra fűzte együttműködését a Győri Széchenyi István Egyetemmel, mely azóta négy további tanszékkel bővült az Audi jóvoltából.

2012-ben hölgyek számára külön jármű specifikus szakmára átképzést indított. Ennek eredményeként 30 női munkatárssal egészült ki a vállalat dolgozói köre (audi.hu). Azonban a cégnek nemcsak a régiós munkaerőpiacra van befolyása, hanem a külföldről érkező szakképzett dolgozókat is erősen preferálja. Főként a német, cseh és szlovák nyelven beszélők iránt mutat keresletet.

A vállalat a munkavégzést tekintve megkülönböztethető a szellemi és fizikai tevékenységeket végzők két csoportja. Lőre Péter 2014-ben készített tanulmányában olvasható, hogy a két kategórián belül az iskolázottság szintjeinek milyen megoszlása volt a 2013-as év végén. Ezek alapján különbséget tesz felsőfokú, középiskolai – ezen belül szakmai és gimnázium – szakiskolai és szakmunkás végzettségek között. A szellemi feladatok elvégzéséhez körülbelül 60%-ban felsőfokú végzettséggel rendelkező személyeket foglalkoztat a vállalat, míg a következő négy csoportnak már közel azonos a megoszlása. A fizikai erőt igénybevevő feladatok teljesítéséhez 50,6%-os arányban szakmunkásokat alkalmaz, majd a második legnagyobb számmal, mintegy 25% körül a szakközépiskolát végzőket preferálja. A diagramon jól látható, hogy az Audi széles körben lefedi a különböző végzettséggel álló embereket (Lőre P., 2014).

4. ábra: Audi Hungaria Motor Kft fizikai és szellemi munkát végző munkatársainak megoszlása végzettségük szerint 2013. év végén

Forrás: Lőre Péter, *Vállalati kommunikáció és kormánykapcsolatok munkatársának munkája, 2014., miskolc.hu*

Az Audi Hungaria Kft. egy folyamatosan bővülő, növekedő vállalat, melynek alapja az innováció. Állandó szüksége van képzett, gyakorlatias, teherbíró, magas szintű tudással rendelkező dolgozókra, melynek nagy részben eleget tudnak tenni a közép-és felsőoktatási intézményekkel való kapcsolatai, szakmai képzései, és továbbképzései. Ezen nézőpontok alapján tett intézkedései eredményeként évről-évre megfigyelhető a foglalkoztatottak számának növekedése. Míg 2012-ben 8.663-an dolgoztak a vállalatnál, addig ez a szám a következő év végére 10.337-re emelkedett. 2014 végén pedig 11.274 főt alkalmazott a cég. (Audi Hungaria Motor Kft. Éves beszámoló 2005-2014). Mindezek mellett elmondható, hogy egy olyan vállalatról van szó, mely dolgozói elvárásainak eleget próbál tenni, ugyanis egy, az idei évben végzett kutatás szerint a győri alkalmazottak teljesítménye az iparágon belül magasan kiemelkedik más német gyárakéval összehasonlítva (autopro.hu, 2014). Az alábbi diagramon a munkatársak növekedésének alakulásáról láthatók számadatok 1995-től 2014-ig. Jól látható, hogy a gyár bővülésének következtében évről-évre egyre több embernek tudott munkahelyet biztosítani a vállalkozás, melynek eredményeként csökkenés mutatkozott a város munkanélküliségi rátájában. Emellett a turizmus szempontjából nem elhanyagolható tény, hogy a városba egyre több ember érkezik. Egy részük látogatóként, másik részük pedig letelepedés céljából. Utóbbi eredményeként a lakosság lélekszámában növekedés tapasztalható.

5. ábra: Munkatársak számának alakulása a vállalatnál 1995-2014-ig

Forrás: Saját szerkesztés, Audi Hungaria Motor Kft. Éves beszámoló 2005-2014-ig

A vállalat teljesítményarányos bérezéssel működik, melyet szociális juttatások egészítenek ki és ezenfelül még nyereségrészesedést is fizetnek az alkalmazottaknak. Pozitívumként mondható még el, hogy a gyár szerződésben áll egy busztársasággal, hogy megkönnyítse a messzebről érkezők dolgát. Az ingyenes buszon kívül benzintámogatással – 9Ft/km – segíti azokat, akiknek munkába járása csak autóval lehetséges. Másik nagy kedvezménye az alkalmazottak felé, hogy amennyiben autóvásárlás mellett döntenek, annak árából árengedményt kapnak, melyet akár bérükből havonta törleszthetnek (Mészáros E, 2014)

A vállalatnál a kikapcsolódásra is gondolnak, ugyanis már évek óta hagyományosan megrendezik az Audi-főzőnapot, azzal a céllal, hogy dolgozóit és családjukat összehozza, hogy egy kellemes napot tölthessenek együtt. A szabadtéri rendezvény alkalmával a csapatok különdíjakért és nem első sorban a Vándor Merőkanálért versenyeznek. Az Audi dolgozóival ápolt jó kapcsolatát tükrözi, hogy 2014-ben már hatodik alkalommal nyerte el Magyarország legvonzóbb munkáltatójának járó címet (audi.hu, 2014). Maga mögé utasítva olyan cégeket, mint a Mercedes-Benz, Microsoft, IKEA vagy a Coca-Cola. A felmérést az Aon Hewitt nevű vállalat végezte az AIESEC hallgatói szervezettel karöltve (autopro.hu, 2014).

A fentebb olvasottak alapján összegezhető, hogy az Audi Hungaria Kft. aktív szereplője a munkahelyteremtésnek. Az egész régióra kiterjedő hatását mutatja a 65%-os arány, amely a közigazgatás területén kívül eső munkavállalókat jelenti. Ezenkívül sokrétűségét mutatja szponzori- támogatói köre, melyet hosszú évek során épített ki maga köré. Minderre azonban csak azért van lehetősége, mert egy sikeres, állandóan bővülő vállalkozásról van szó az Audi képében (Mészáros E, 2014)

6.3.2 Sport és kultúra

A fentebb ismertetett szerepvállalás mellett, mint ahogy az már említésre került, az Audi Hungaria Motor Kft. elsősorú támogatója a város sport és kulturális eseményeinek is. A vállalat 2006 óta elkötelezett szponzora és egyben névadója is a város legkiemelkedőbb női csapatának a Győri AUDI ETO KC-nak. Szintén a vállalat nevét viseli a város egyik újabb remekműve az Audi Aréna Győr sportcsarnok, melyet a város kézilapcsapata kitartó és eredményes munkájával érdemelt ki (Jakab Rékával készített interjú alapján; audi.hu, n.d.).

Az épülettel elsősorban edzések és csoportmérkőzések helyszínül akartak szolgálni a város legnagyobb büszkeségeinek. 2014 decemberében 10 év elteltével házigazdája lehetett Magyarország az Európa- Bajnokság csoportmérkőzéseinek és ennek keretében Győr is az Audi Aréna kapcsán. A Magyar Kézilabda Szövetség információi alapján a nívós eseményre 7.900 - 24.900 Ft értékben voltak jegyek kaphatóak (jegyekitt.hu, n.d.) A kézilabda mellett 2011 óta támogatja a Győri ETO futballklubot, mellyel az idei évben szerződést bontott, különböző okok miatt. Azonban az U16-os csapat továbbra is élvezheti a vállalat segítségét. Nem csak csapatszinten nyújt támogatás, hanem a legkiemelkedőbb játékosok külön jutalmazásban részesülnek egy-egy újabb modell által. Fontos megemlíteni, hogy a sportélet elkötelezett híveként a 2013-as évtől a Magyar Olimpiai Bizottság Arany fokozatú támogatója lett a vállalat. Az Audi Hungaria fennállása óta kiemelten foglalkozik a város kulturális életével, melynek következtében számos esemény mozgatórugója és társulat támogatója. Többek között a Magyar Táncfesztiválé, a Győri Nyaré és Experidance Tánc társulaté. Legrégebbi partnerkapcsolata a Győri Balett társulatához fűződik, melynek a 2002-es évtől főtámogatója. 2015-től kezdődően pedig a Győri Filharmonikus Zenekarral is együttműködik. Ezen a területen is a kulturális élet kiemelkedő szereplőit autóival támogatja. (audi.hu, n.d.)

Jakab Réka arra a kérdésre, miszerint dönt a vállalat egy adott rendezvény vagy társulat támogatása mellett, a következőket nyilatkozta. Az Audi egy hosszú távú szponzorációs stratégia mentén tevékenykedik a sport és a kultúra területén. A szociális területeken elsősorban egyedi projekteket támogat például különböző gépek beszerzését vagy adomány keretében nyújt segítő kezet. Összegezve azonban a beérkező támogatási kérelmek egyedi elbírálás alá kerülnek a vállalatnál. A szerző meglátása szerint a vállalat elsősorban olyan társulatokat, csapatokat segít, melyek szereplésük révén különböző külföldi országokban érdekeltek. A következtetésre okot adott, Ragán Edit bábszínésznővel folytatott beszélgetés. Kiderült, hogy a Györköc-fesztivál szervezői a kezdetekkor felkeresték a vállalatot segítségkérés céljából, azonban egyértelműen elutasításba ütköztek.

6.3.3. Közélet

Az Audi több győri oktatási intézmény partnere. Kapcsolat alakult ki például a Széchenyi István Egyetem (SZE), Pattantyús Ábrahám Géza Ipari Szakközépiskola és Általános Művelődési Központ, Lukács Sándor Mechatronikai és Gépészeti Szakképző Iskola és Kollégium és a Kossuth Lajos Ipari Szakközép-, Szakiskola és Kollégiummal. Mindezen együttműködésnek magyarázata az az állandó növekedés, amit a vállalat az 1993-as letelepedése óta mutat. Az Audi szívügyének tartja a tanintézmények segítségét, abban a reményben, hogy így a diákok kitűnő képzésben részesülnek és ennek következtében a jövőben könnyedebben megtalálja a megfelelő szakképesítéssel rendelkező munkatársakat (audi.hu, n.d.)

Ezen szemlélettel élve 2010-ben megnyitotta kapuit az Audi Hungaria Iskola, mely azóta is folyamatosan bővül. Így jogosan tagja a 142 elismert, külföldi országokban működő német intézményeknek. 2011-ben a Projekt- és Oktatóközpontban indították el a különböző szakterületek oktatását, ezzel is biztosítván a cégnél keletkezett betöltetlen munkahelyek folyamatos töltését. Még ebben az évben megalkotott a vállalat egy programot, mely a pályakezdőket támogatta. Ez a lehetőség a felsőoktatásban tanulóknak szólt. Évente 20 végzős vehetett benne részt, mely során szakmai és egyéb területeken különféle képzéseken keresztül fejleszthették magukat és külföldön gyakorlatozhattak. A program elvégzése után pedig biztos állást kaptak a résztvevők. 2012-ben létrehozott egy ösztöndíjat, melyet a SZE végzős hallgatói pályázhattak meg. Aki elnyerte, annak a vállalat azonnali munkát kínált és mellette havonta 92.000 Forintot biztosított a diplomáig. A program keretein belül még lehetőséget kínáltak a nyelvismeretek fejlesztésére is és emellett teljes körű betekintésre adtak módot a vállalat működésébe. Azonban az Audi Hungaria a fentebb említettekén kívül még más programokon és nemzetközi versenyeken keresztül is aktív támogatója a győri iskoláknak, mint az „Audi Adventure” program vagy a „Formula Student Hungary” verseny (audi.hu, n.d.). Az oktatáson túl nagy hangsúlyt fektetett a kórház támogatására. A vállalat több milliós adományával lehetővé tette az újabb technológiájú készülékek és eszközök megvásárlását. Ebből a támogatásból a Petz Aladár Megyei Oktatókórház Szívcentruma mellett a tavalyi évben a sebészeti részleg is profitálhatott (audi.hu, n.d.; Jakab Rékával készített interjú alapján).

Mind a régió gazdaságában mind a közlekedésében is meghatározó mozzanat volt a Győr-Pér Repülőtér korszerűsítése. A projekt 2013-ban lépett életbe, amikor az Audi Hungaria Services Zrt. tulajdonrészt vásárolt és ezzel a legmagasabb mintegy 48%-os arányban van jelen a Magyar Állam és a Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata mellett. A 6,6 millió eurós beruházás eredményeként sikerült a kifutópálya hosszának növelése és a különböző biztonsági munkálatok végrehajtása (GYMJV Önkormányzatának Gazdasági Programja, 2015-2020). A befektetés eredményességét mutatja a szolgálati és áruszállítási légi forgalom növekedése valamint, hogy olyan utasszállító gépek is igénybe vehetik a repteret melyeknek eddig lehetetlen volt. A fejlesztések azonban ezzel még értek véget, ugyanis a tulajdonosok azóta is újabb ötletekkel állnak elő a még nagyobb utasforgalom elérése érdekében. Ezzel a törekvésükkel nemcsak az Audi jelenlétéhez fűződő forgalmat szeretnék még jobban maximalizálni, hanem az élet más területeibe is be kívánják vonni a repteret. Az Audi társadalomban való jelentőségét mutatja az a tény, hogy együttműködik a Győr-Moson-Sopron- Megyei Rendőr-főkapitánysággal. 2014 volt a negyedik év, amikor az Audi egy újabb csúcstechnológiájú autóval ajándékozta meg a rendőrséget. Még ebben az évben az Országos Rendőr-főkapitányság közel 4 milliárdos beruházásból újította meg az autóparkját, Audi, Mercedes és Skoda modellekkel. A győri gyárnak ez az üzlet összesen 175 db eladott autót jelentett (index.hu, 2015). Összegezve a fentebb olvasottakat megállapítható, hogy a vállalat folytonos növekedésének köszönhetően lehetősége nyílik a város társadalmi életében aktív szereplőként megjelenni. Ezt mutatja és kiválóan alátámasztja a sokrétű szponzori- támogatói kör, melyet hosszú évek során épített ki maga köré.

7. Gazdaságtörténeti áttekintés

Győr gazdaságának fordulópontja a rendszerváltás utáni időszakra tehető. Az akkoriban már ipari központként funkcionáló város adottságainak köszönhetően sikeresen kilábalta a válságból és így lehetősége volt az addig működő ipari életet jelentősen átalakítani. A korábban is már diverzifikált helyi gazdasággal rendelkező településre, ezt az időszakot követve külföldi vállalkozások települtek be. Ennek eredményeképpen innovatív iparszerkezet alakulhatott ki. Az érkező vállalatok szempontjából a város által kínált terület választásának elsődleges oka, a jól frekventált földrajzi fekvés és az ehhez szorosan hozzátartó infrastrukturális megoldások voltak. A különféle külföldi tőkebefektetések lehetővé tették egy több lábbon álló iparszerkezet megalakulását, melynek hatásaként a munkanélküliségi helyzet is jelentősen javult (Tóth A., 2002)

A nagy multinacionális cégek mellett többféle vállalati szerveződés volt fellelhető a városban, mint például a kis- és középvállalkozói szektor. Az iparágakat tekintve jelentős volt az élelmiszeripar a Győri Keksz és Ostyagyárral, Wolf Hungária Kft.-vel és a Pannon Baromfival. Az elektronika és informatika területén fontos megemlíteni a Philips Components Kft.-t, a textiliparban a Graboplast Zrt. működése volt meghatározó (innovacio.gyor.hu, 2006). Azonban a térség leghúzóbb gazdasági ágazata a gépjárműipar lett. A már régi hagyományokra visszatekintő Rába Magyar Vagon- és Gépgyár működésével kezdődött meg a járműgyártás, majd pedig 1993-as letelepedésével az Audi Hungaria Motor Kft. hozta meg az igazi hírnevét a településnek.

Nemcsak a városnak kedvezett a sok külföldről érkező vállalat letelepedése, tudniillik Győr számos pozitívumot rejtett önmagában. A földrajzi elhelyezkedés és a közlekedésből adódott lehetőségek mellett előnyt jelentett a szakképzett munkaerő és a hozzá szorosan kapcsolódó, állandóan fejlődő iskolarendszerek. Természetesen elsődleges szempontként tekintettek a Magyarországon uralkodó munkaügyi jogszabályokra. A város adta ezen lehetőségek segítették az itt letelepedő cégeket eredményes és hatékony működésükhöz (Barta Gy., 2002).

Azonban a vállalkozásoknak is számos pozitív hatása volt a térségre vonatkozóan. Jelentősen megnövekedtek a munkahelyek, ezáltal a munkanélküliségi ráta látványos csökkenésnek indult. Az idők során azonban helyenként munkaerőhiány lépett fel és ezért is lett elengedhetetlen az iskolákkal való szoros kapcsolat fenntartása – szakmunkásképzés, felsőoktatás - és a külföldről érkező munkaerő importálása. Másrészt elengedhetetlen volt az itt letelepedő vállalatok igényének eleget tenni a már korábban megkezdett, gazdasági infrastrukturális fejlesztésekkel, ugyanis tovább kellett őket folytatni. Emellett fejlődött a pénzügyi élet, új lehetséges exportpiacok nyíltak meg a település előtt és jelentős előrelépés mutatkozott a szolgáltatások terén is. Ezek a változtatások elengedhetetlenek voltak ahhoz, hogy végül egy fenntartható, stabil gazdasági környezetet mondhasson magáénak a város (Tóth A., 2002)

7.1. Újraiparosítás meghatározó állomása

Az 1990-es években megkezdődtek az első parkok létesítése. Elsőként Győrben alakult meg a Győri Nemzetközi Ipari Park Kft., mely üzemeltetője az 1992-ben, a város peremén létrejött Győri Ipari Parknak (GYMJV Önkormányzatának Gazdasági Programja 2011-2014, 2011; Tóth A., 2002). Ennek ösztönző hatásaként több nagyváros is hasonló beruházásba kezdett. Egyik előnye a versenytársakkal szemben, hogy ipari céllal való használatától érintetlen, zöldmezős területről volt szó. Viszont ennek tudatában szigorú környezetvédelmi előírások vonatkoznak az itt letelepülni kívánó vállalatokra. Ennek keretében nem folytathatnak olyan tevékenységet, amellyel a környezetet nagyon igénybe vennék vagy súlyosan károsítanák.

A tulajdonosi kérdést tekintve 2012-ben változás történt, melynek következtében a park 100%-os tulajdonosa – a korábbi 40%-ról – a Győri Megyei Jogú Város Önkormányzatának fennhatósága alá tartozó Győr- Szol Zrt. lett. Az önkormányzati jelenlét a fejlesztési források miatt sem elhanyagolható. Hisz a legtöbb beruházás megvalósulásához hozzájárul maga, a győri Önkormányzat. Természetesen pályázatokból, állami és EU-s támogatásokból valamint saját a területek értékesítéséből származó bevételekből is finanszírozzák a felmerülő költségeket (GYMJV Önkormányzatának Gazdasági Programja 2011-2014, 2011).

Az Ipari Park komplexitását mutatja a már meglévő, kiépített infrastrukturális adottságai, a központi fekvése, mely lehetővé teszi a cégek számára a szállítmányozás különböző módjait. A vállalatok számára így alternatívaként adott a Győr- Pér repülőtér, Győr-Gönyüi Duna-kikötő, vasútútvonalak és az M1-es autópálya közelsége. A park kínálatához hozzátartoznak a különböző szolgáltatások, melyek az évek során kiépültek köré, mint például éttermek, menetrendszerű autóbusz közlekedés vagy a helyben történő vámkezelés (ipgyor.hu, n.d.). Az állandó fejlesztéseket igazolják a csaknem évről- évre tervezett beruházási tervek, melynek 2005-től 2014-ig bezárólag összértéke elérte a 1,9 milliárd Forintot és megközelítőlegesen területe az 55 hektárt (GYMJV Önkormányzatának Gazdasági Programja 2011-2014, 2011). A ma már jelenlévő, különféle iparágak betelepülése vállalatok százát jelenti a városnak, mind külföldim mind a hazai piacról egyaránt. Számokban kifejezve 14 nemzetet jelent 191 hektárnyi területen többféle vállalkozási formával és ipari tevékenységgel, melyen a beruházások értéke 533 millió euró. A park egyik kiemelkedő számadata, hogy a betöltött munkahelyek száma meghaladja a 6.000-et (ipgyor.hu, n.d.; GYMJV Önkormányzatának Gazdasági Programja 2011-2014, 2011).

Az Ipari Parknak köszönhetően a külföldi piac nyitott lett Győr, és nem utolsósorban Magyarország felé, melynek eredményeként nagy mennyiségű tőke áramolt be az országba. Megjelentek méltán neves cégek, akik hírnevet hoztak a városnak. Emellett megduzzasztották a lakosságot és munkahelyet teremtettek, amivel jelentősen csökkentették a munkanélküliek számát. Összességében megállapítható, hogy az Ipari Parknak pozitív hatása van a városra, hiszen nagyban elősegítette Győr gazdasági fellendülését.

7.2. Győr városának gazdálkodása

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata az utóbbi gazdasági időszakokat tekintve dinamikus fejlődést tud felmutatni. Stabil önkormányzati forrásokkal rendelkezik, melynek optimális felhasználásával elsősorban zökkenőmentes működését teszi lehetővé. Ugyanakkor a pénzügyi források racionális elosztásával az újabb fejlesztések támogatásában is eleget tud tenni (GYMJV Önkormányzatának Gazdasági Programja 2015-2020, 2015).

Az önkormányzati pénzek felhasználása nagyon sokrétű a városban, ezt támasztja alá az Önkormányzat 5 évente megjelenő gazdasági programja. Célzottan tartalmazza az adott időszakra vonatkozóan az összes pénzügyi támogatást igénylő feladatot, mindezeket elsőbbségi sorrendben. Természetesen ezek mellett vannak előírt, kötelező feladatkörök, melyekről nem önkéntesen dönt a győri Önkormányzat. Az egyes fejlesztések támogatásakor felmerülő költségek biztosításához lehetőség nyílik a felhalmozási célú bevételek és egyes hitelek igénylésére. A győri Önkormányzatnak jelenleg nincs függőben lévő működési és felhalmozási jellegű fejlesztési célú hitele, amely fentebb említett hitelkeretek a működőképesség megőrzése és a fizetőképesség fenntartása érdekében lennének szükségesek. Még a korábbi időszakokban igényelt fejlesztési célú hiteleket a magyar állam teljes egészében átvállalta. Ennek érdekében 2011 és 2014 között az állam úgynevezett konszolidációt vitt véghez. Ezzel az állami beavatkozással, nincs ilyen jellegű adóssága a városnak. Egyetlen hitelformával rendelkezik, a folyószámla hitelkerettel. Ez a lehetőség biztosítja az állandóan fenntartható likviditást, mert szükség esetén segít a hitelkeret erejéig az önkormányzati kiadásokban. Azonban ennek igénybevételére már az ezt megelőző gazdasági időszakban sem volt szükség. Ugyanis a hatékony képviselői testület, a hivatal és intézményei optimálisan alakítják a fejlesztési bevételeket és mindezzel költségvetésben egyensúlyt tudnak elérni (GYMJV Önkormányzatának Gazdasági Programja 2015-2020, 2015).

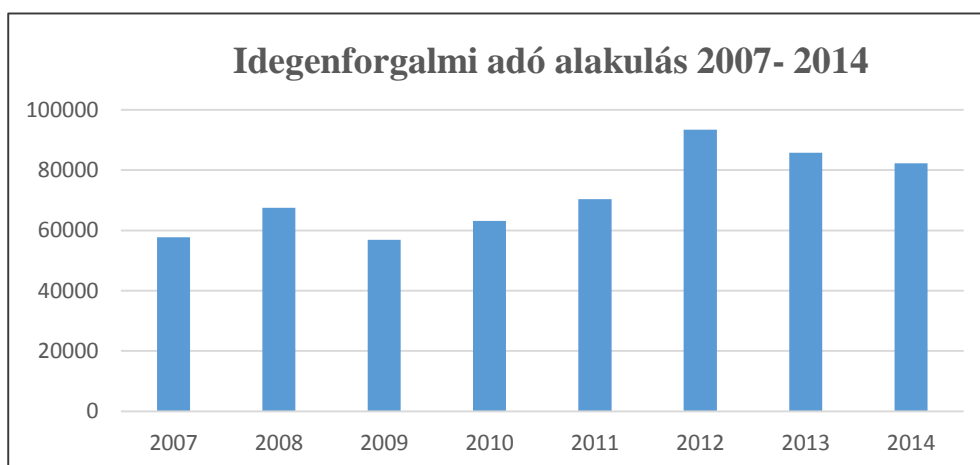
7.3. Önkormányzati bevételek jelentősége

Az önkormányzati kiadások egy jelentős részét a helyi- és a központi adókból befolyó bevételek fedezik. A támogatások mellett az államigazgatás átengedte a személyi jövedelemadót, valamint a gépjárműadót, melynek összértékéből 40%-ot juttat a településnek. Azonban szerepük folyamatosan csökken a kiadások finanszírozásában, ennek egyik oka 2012-ben történt változtatás a feladatmegosztásban. A csökkenő központi adók mellett, fontosabbak a helyi költségvetés javára befizetendő adók, mint az építményadó, az idegenforgalmi adó és az iparüzési adó.

A turizmus szempontjából az 1996-ban bevezetett idegenforgalmi adó teljesített összegének változása mutatja, a városban megszálló vendégek számának esetleges növekedését vagy csökkenését. Az idegenforgalmi adó mértéke már régóta állandó 300 Ft/fő/éj (Pénzügyi Bizottság Előterjesztése, 2012). Viszont 2014-ben a helyi képviselőtestület változtatás mellett döntött, így az adó mértékét 300 Forintról 450 Forintra emelte (ado.hu, 2014).

Tóth Zsuzsannával készített interjú során elmesélte, hogy az idegenforgalmi adó emelése nagy visszhangot váltott ki a helyi szálláshely-szolgáltatók körében. Mindenki nagyon félt az esetleges vendégforgalom visszaeséstől, de negatív hatása elmaradt. Ugyan még végleges adatok nincsenek a szálláshelyek vendégforgalmáról, azonban a rendezvények sikeresek voltak és a korábbi évekhez képest több érdeklődőt vonzottak. Még az előző évek tapasztalatai alapján az egyes kulturális események a sikerre való tekintettel több esetben is új helyszínekkel való kibővítést követeltek meg, melyekre ténylegesen szükség is volt. Az idegenforgalmi adóból befolyt bevételek az évek során folyamatos növekedést mutatnak, kivétel ez alól a gazdasági válság időszaka és a 2014-es év, amikor az összes adóbevételhez viszonyított aránya 0,40%-ra csökkent az megelőző két év 0,50% körüli szintjétől (GYMJV Önkormányzatának Gazdasági Programja 2015-2020, 2015). A következő táblázat az idegenforgalmi adóból keletkezett bevételek alakulását mutatja 2007-től 2014-ig.

6. ábra: Győr Megyei Jogú Város idegenforgalmi adóbevételeinek alakulása 2007 és 2014 között, ezer Ft

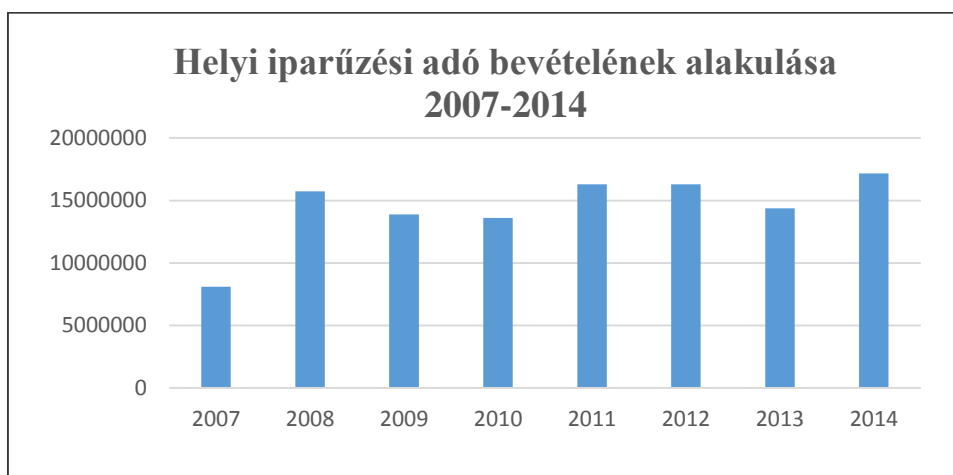

Forrás: Saját szerkesztés, GYMJV Önkormányzatának Gazdasági Programja 2011-2014; 2015-2020 alapján

Ez adónem nem csak turizmus miatt ér el nagyobb bevételeket évről-évre, hanem az működő gazdasági szereplők miatt. A vállalatok folyamatos bővülnek, újabb beruházásokat hajtanak végre, melynek eredményeként egyre több munkahelyet teremtenek és bővülő üzleti kapcsolatokat eredményeznek. Egy idő után fellépő munkaerőhiány arra ösztönzi a gazdaságban résztvevőket, hogy más országok képzett szakembereit alkalmazzák a munka elvégzésére, másrészt pedig a partneri kapcsolatok több látogatót jelentenek a városnak.

A város adópolitikájában legmeghatározóbb az iparüzési adó, mivel a beszedésével az adóbevételek legnagyobb arányát képezi. Az összes adónemhez viszonyított aránya évente átlagosan 83% körül ingadozik. Az önkormányzat gazdasági önállóságát mutatja a döntés, melyet 2013 decemberében hozott Győr Megyei Jogú Városa. 2014 januárjától az adó mértékét 2%-ról 1,8%-ra csökkentette (hvg.hu, 2013; 24.hu, 2015). Ezen önkormányzati intézkedéssel a vállalkozások még kedvezőbb keretek között gazdálkodhatnak, mely akár ösztönzőleg hathat újabb beruházások kezdeményezésre. A két tized százalékos csökkentés ellenére, az befolyt adóbevétel nem lett alacsonyabb az előző időszakokhoz képest, sőt kimagaslóan jó évet zárt 2014-ben Győr városa. A következő táblázat szemlélteti a helyi iparüzési adóból keletkezett bevételeket.

7. ábra: Győr Megyei Jogú Város iparüzési adóbevételének alakulása Győrben 2007 és 2014 között, ezer Ft

Forrás: Saját szerkesztés, GYMJV Önkormányzatának Gazdasági Programja 2011-2014;
2015-2020

Borkai Zsolt polgármester elmondásai alapján a gazdaság biztos alapokon nyugszik, amiben a helyi adóknak nagy szerepe van. Így lehetőség nyílik a megújulásra és további fejlődést biztosítani úgy, hogy azzal a település mellett, a letelepedett vállalkozók is maximálisan elégedettek legyenek. Véleményét gazdasági fejlődéséről és intézkedésekről alátámasztja a HVG-ben megjelent 2013. decemberi nyilatkozata, miszerint a gazdaság a város mozgatórugója és ezt a tényt a teljesített adóbevételek is alátámasztják, azonban további fellendülés érdekében olyan intézkedések végrehajtásának szükségességére mutatkozott, melyekből a vállalkozók is profitálhatnak.

Peter Keller tanulmánya is kimondja – ugyan különböző gazdasági fázisban lévő országok tekintetében –, hogy a termelő beruházásokba való investálás a későbbiekben megtérül és így lehetőség nyílik a felzárkózásra. A pénzügyi forrásokon kívül szükséges van megfelelően képzett munkaerőre, hatékony állami beavatkozásra és végül egy jól strukturált rendszerre, mely az egészet összefogja és koordinálja. Győrtött hasonló folyamatok tapasztalhatók. A növekvő bevételeknek köszönhetően fejlesztésekbe tud kezdeni a város, míg az önkormányzati ösztönzők hatására pedig a településen működő gazdasági társaságok. A városban széles körű összefogás alakult ki a lakosság, turisztikai és egyéb gazdasági szereplők között. Ezt a tényt mutatják az állandó támogatások mind pénzbeli, mind az egyéb szolgáltatásokon keresztül nyújtott. A szakmai elismerést tükrözi, hogy 2014-ben az Utazó magazin gyors ütemű és színvonalas innovációért járó díját elnyerte a város.

8. Összegzés

Dolgozatomban a multiplikátor hatások vizsgálatával kívántam feltárni Győr turizmusának fejlődését. Három fő irányvonalat megragadva bizonyítottam be azt a feltevésem, miszerint a város turizmusa nagy ütemben fejlődik és ennek hatása városi szinten érzékelhető.

Első turizmusra hatással bíró tényezőként a fesztiváletet választottam. Tapasztalataim alapján a településen magas színvonalú rendezvények zajlanak az év minden évszakában, és ezek közül a legkiemelkedőbbek az egész városban képesek a szálláshelyek megtöltésére. Statisztikai adatokkal is alátámasztottam, hogy a Győrbe egyre több külföldi vendég érkezik, országosan átlagos vendégéjszaka számmal, köszönhetően a város bővülő kínálatának és kimagasló városmarketing tevékenységnek. Azonban kutatásaim során arra a megállapításra jutottam, hogy vannak még kihasználatlan lehetőségei a településnek, melyre nagyobb hangsúlyt kellene fektetni a közeljövőben, ugyanis ezen adottságok előtérbe helyezése a mai trendeket tekintve állandó, növekedő vendégforgalmat biztosítana Győrnek, jelen esetben a konferencia, gyógy- és wellness turizmus.

A következő nagyobb részben a külföldi tőke megjelenését vizsgáltam az Audi Hungaria Motor Kft. letelepedésén keresztül. A város gazdasági növekedéséhez való hozzájárulás egyértelműen kimutatható, ennek eredményként az Önkormányzat adópolitikáját is előnyösebben alakíthatta. Az így keletkezett bevételek pozitív irányú alakulásából a turizmus is profitál. Mindezen kívül sorra vettem még, hogy a vállalat jelenlétével, támogatásaival milyen mértékű szerepet játszik a kultúra-, sport- és közélet területén. Összegezve tehát az Audi a kezdetektől fogva nagymértékben hozzájárul a település fejlődéséhez és a helyi gazdaság erősödéséhez.

Végül az utolsó részben Győr gazdaságát foglaltam össze. Kifejtettem a város működését és likviditását elősegítő bevételi forrásokat. Majd kiemeltem az önkormányzati adóbevételekből a két legjelentősebbet, melyek a turizmussal közvetve vagy közvetlen kapcsolódnak. A számokat tanulmányozása és összevetése arra a következtetésre adott magyarázatot, hogy egyre nagyobb bevételből gazdálkodhat a város, így lehetőség van újabb beruházásokat támogatni, fejlesztéseke kezdeni a virágzó turizmus érdekében.

Győr mai állapotát tekintve, az ideérkező turistákon kívül, a helyi lakosságot is elkápráztatja. Stabil megélhetést biztosít magasabb színvonalon, mindezt egy olyan környezetben, mely ösztönzően hat az emberekre. Remélhetőleg a beruházásokba és fejlesztésekbe fektetett sok erőfeszítés, munka és pénz a jövőben megtérül, így a város a jövőben még több turistát vonz az országhatáron kívül élők köréből is. Ezzel is még jobb megélhetést biztosítva a lakosoknak és a település turisztikai szolgáltatóinak. Vizsgálataim alapján megállapítom, hogy az általam tanulmányozott multiplikátor hatások alátámasztják Győr turizmusának fejlődését, mely így nem vitatható.

Mellékletek

1. sz. melléklet:

Magyarországi települések szobakapacitás-kihasználtság 2013. és 2014. év végén

Szobakapacitás-kihasználtság %-ban 2013- 2014		
Települések	2013	2014
Bük	59.9	61.7
Hévíz	62.6	61.6
Mosonmagyaróvár	43.5	45.6
Gyula	41.5	42.9
Hajdúszoboszló	41.9	42.8
Gyöngyös	42.6	39.2
Zamárdi	31.8	39.2
Sopron	43.3	43.2
<i>Zalakaros</i>	49.8	52.4
Budapest	60.1	61.9
<i>Székesfehérvár</i>	41.1	51.6
Debrecen	33.4	34.3
Nyíregyháza	36.4	40.9
Siófok	41.6	43.2
Hegykő	47.4	51.9
Keszthely	34.1	34.2
Pécs	31.1	29.8
Eger	29.8	33.0
Zánka	28.3	23.0
<i>Balatonfüred</i>	48.4	52.3
Sárvár	58.1	58.8
Harkány	29.7	29.1
Balatonszemes	46.7	46.5
Egerszalók	65.0	64.9
Velence	52.0	49.6
Győr	50.0	48.3
Kecskemét	32.6	32.1
Visegrád	50.0	55.4
Miskolc	19.4	23.5
Tihany	37.1	39.5
Alsópáhok	57.6	63.4
Szeged	31.5	31.7

Forrás: Saját szerkesztés, a KSH Tájékoztatási adatbázis,

Településszintű kereskedelmi szálláshelyek adatai (2013. január – 2015. október) alapján

1. sz. melléklet:

Tóth Zsuzsannával, a győri Látogatóközpont vezetőjével készített interjú kérdései

1. Hogyan látja Győr turizmusát az elmúlt években?
2. Tapasztalatai alapján melyek a legerősebb turisztikai időszakok?
3. Turisták összetétele a városban?
4. Melyek a legközkedveltebb programok a belföldi és külföldi turisták összetételében?
5. Mi az, amit a turisták leginkább keresnek Győrben való tartózkodásuk alatt/amit elvárnak a várostól?
6. Véleménye szerint Győr adottságai megfelelően ki vannak használva?
7. Minek köszönhető, hogy egyre népszerűbbek a győri fesztiválok?
8. Véleménye szerint az Audi vállalatának van befolyása Győr turizmusára?

2. sz. melléklet:

Ragán Edittel, a győri Vaskakas Bábszínház munkatársával készített interjú kérdései:

1. Kinek az ötlete alapján valósult meg a Győrköcfesztivál?
2. Mik az elsődleges céljai a fesztiválnak?
3. Milyen anyagi- és egyéb támogatásokban részesül a fesztivál?
4. Önkormányzat szerepe a fesztivál során?
5. Kiadások és bevételek alakulása?
6. Hogyan növekszik a résztvevők száma az évek során?
7. Tapasztalható-e külföldi vendégek érkezése?
8. Milyen sikereket ért el a Győrköcfesztivál indulása óta?

4. sz. melléklet:

Jakab Rékával, az Audi Motor Kft. vállalati kommunikáció és kormánykapcsolatok osztályának, külső kommunikáció munkatársával készített interjú kérdései:

1. Miért esett az ingolstadti Audi AG választása Győrre?
2. Hogyan értékeli a vállalat munkahelyteremtő hatását a városban?
3. Milyen szempontok alapján dönt a vállalat támogattjairól?
4. Pontosan kiket támogat a vállalat?
5. A város mely területeire van befolyása a vállalatnak és miképpen?

Felhasznált irodalom

Könyvek

Barta Gy. (2002), *A magyar ipar területi folyamatai 1945-2000*, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs

LADOS M., KOLLÁR K. (2012), *A helyi gazdaságfejlesztés és járműipar Győr példáján*, Universitas-Győr Nonprofit Kft., Győr

Könyvfejezetek

LENGYEL I. (2002), A regionális gazdaság- és vállalkozásfejlesztés alapvető szempontjai, in: Buzás N., Lengyel I. (szerk.): *Ipari parkok fejlődési lehetőségei: regionális gazdaságfejlesztés, innovációs folyamatok és klaszterek*. SZTE GTK, JATEPress, pp. 24-54., Szeged

RECHNITZER J. (2002), Az ipari park, mint a regionális politika eszköze, in: Buzás N., Lengyel I. (szerk.), *Az ipari parkok fejlődési lehetőségei: regionális gazdaságfejlesztés innovációs folyamatok és klaszterek*. SZTE GTK, JATEPress, pp. 72-92., Szeged

Folyóiratcikk

BENEDEK M., STARK J. (2006), Fesztiválvilág, (Tanulmány a Nemzeti Kulturális Alap kutatása alapján.) *TURIZMUS BULLETIN*, XIII. évfolyam 3. szám, pp. 35-44.

TÓTH A., (2002), Győr: Az újraiparosítás és ellentmondása, *BESZÉLŐ ONLINE*, XII. évfolyam 1. szám, pp. 11.

KELLER P., (2004), A turisztikai növekedés stratégiái; *SZEMELVÉNYEK A NEMZETKÖZI IDEGENFORGALMI SZAKSAJTÓBÓL*; BGF KVIK Idegenforgalmi Szakkönyvtár, Budapest 2004/1

Kormányzati publikáció

GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI FŐOSZTÁLYÁNAK MEGBÍZÁSÁBÓL (2011): *Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Gazdasági Programja 2011-2014*, Győr

GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI FŐOSZTÁLYÁNAK MEGBÍZÁSÁBÓL (2014): *Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Gazdasági Programja 2015-2020*, Győr

Kormányzati publikáció

GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KULTURÁLIS OSZTÁLYÁNAK MEGBÍZÁSÁBÓL (2015): *Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Kulturális Konceptiója 2011-2014*, Győr

GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK MEGBÍZÁSÁBÓL (2012): *Pénzügyi bizottság előterjesztése- Javaslat a helyi adórendeletek Felülvizsgálatára*, Győr

GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK MEGBÍZÁSÁBÓL (2008): *Győr Megyei jogú város Barátság Parkjának Megújítása – Beruházási Célokmány*, Győr

On-line publikáció

Magyar Turizmus Zrt. (2015), *Magyarország konferenciahelyszínnek is trendi* [on-line], hozzáférés:

<http://szakmai.itthon.hu/documents/28123/0/Magyarorsz%C3%A1g+konferenciahelysz%C3%ADnnek+is+trendi+-+a+Magyar+Turizmus+Zrt.+adatai+szerint+n%C5%91tt+a+konferenci%C3%A1k+s z%C3%A1ma+haz%C3%A1nkban+taval y/651930d6-f609-43d9-a95a-aa59e6c7e232> [elolvasva: 2015.november 22.]

Központi Statisztikai Hivatal (2013. január – 2015. október), *Településszintű kereskedelmi szálláshelyek adatai - Győr*, [on-line], hozzáférés:

<http://statinfo.ksh.hu/Statinfo/haDetails.jsp?query=kshquery&lang=hu> [elolvasva: 2015.október 10.]

Központi Statisztikai Hivatal (2008. január – 2015. október), *Kereskedelmi szálláshelyek kapacitás-kihasználtsága*, [on-line], hozzáférés:

<http://statinfo.ksh.hu/Statinfo/haDetails.jsp?query=kshquery&lang=hu> [elolvasva: 2015.október 10.]

Központi Statisztikai Hivatal (2012), *Statisztikai Tájékoztató – Győr-Moson-Sopron-Megye 2012/1*, [on-line], hozzáférés:

<http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/megy/121/gyor121.pdf> [elolvasva: 2015.október 15.]

Weboldalak

https://audi.hu/hu/profil/audi_hungaria_strategia_2020/ [elolvasva: 2015. szeptember 18.]

<https://audi.hu/hu/a-vallalat/az-audi-hungaria-tortenete/> [elolvasva: 2015. szeptember 18.]

<https://audi.hu/hu/tarsadalmi-felelossegvallalas/tarsadalomban/> [elolvasva: 2015. szeptember 19.]

<http://www.autopro.hu/gyartosor/Az-Audi-dolgozok-a-legtermelekenyebbek/15440/> [elolvasva: 2015. szeptember 20.]

http://www.sze.hu/~kardos/AUDI2011/01_E_Gy%e1rtelep%edt%e9s_Handout%20-%20Egy%20motorgy%e1r%20l%e9tes%edt%e9se_SZE_20110920.pdf [elolvasva: 2015. szeptember 20.]

<http://www.autopro.hu/gyartok/Az-autoipar-a-legvonzobb-munkaltato/9091/> [elolvasva: 2015. szeptember 25.]

http://index.hu/belfold/2015/04/20/uj_audi_tts_coupet_kapott_a_rendorseg/ [elolvasva: 2015. szeptember 25.]

<http://mno.hu/gazdasag/kibovult-a-peri-repter-1235418> [elolvasva: 2015. szeptember 28.]

<http://www.munkajog.hu/rovatok/munkahely/hogy-tamogathatjuk-a-dolgozok-mobilitasat> [elolvasva: 2015. szeptember 28.]

<https://audi.hu/hu/a-vallalat/a-vallalat-eredmenyei/> [elolvasva: 2015. szeptember 30.]

<http://magyaridok.hu/gazdasag/harmincmilliardos-korszerusites-az-audinal-60205/> [elolvasva: 2015. szeptember 30.]

<http://docplayer.hu/1636443-Audi-hungaria-motor-kft-lore-peter-vallalati-kommunikacio-es-kormanykapcsolatok-miskolc-2014-aprilis-27.html> [elolvasva: 2015. október 06.]

<http://www.munkajog.hu/rovatok/munkahely/hogy-tamogathatjuk-a-dolgozok-mobilitasat> [elolvasva: 2015. szeptember 06.]

<http://www.jegyekitt.hu/jegyvasarlas/noi-kezilabda-europa-bajnoksag-2014-jegyek> [elolvasva: 2015. október 7.]

http://onkormanyzat.gyor.hu/cikk/megnyilt_a_viii_gyori_borfesztival.html [elolvasva: 2015. október 11.]

<http://kultura.gyor.hu/> [elolvasva: 2015. október 11.]

http://innovacio.gyor.hu/cikk/gyr_gazdasaga.html [elolvasva: 2015. október 13.]

<http://www.ipgyor.hu/hu> [elolvasva: 2015. október 17.]

http://turizmus.gyor.hu/data/files/turizmus/programok/programok_2015/2015_marcius/konferenciaajanlo_200x200_2.pdf [elolvasva: 2015. november 03.]

http://www.turizmusonline.hu/aktualis/cikk/tragikus_evet_zart_a_hazai_konferenciaturizmus [elolvasva: 2015. november 03.]

<http://onkormanyzat.gyor.hu/search/testv%C3%A9rv%C3%A1rosi%20kapcsolatok>
[elolvasva: 2015. november 07.]

<http://www.gyorbike.hu/hu/> [elolvasva: 2015. november 15.]

<http://www.szinhasz.hu/szinhazi-hirek/60815-kivalo-minositest-kapott-a-gyorkocfesztival> [elolvasva: 2015. november 14.]

http://www.gyorisport.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=59:deca-thlon-felmaraton-2015-06-07&catid=9&Itemid=107 [elolvasva: 2015. november 14.]

http://www.gyorisport.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=63:xx-karacsonyi-rohanas&catid=9&Itemid=107 [elolvasva: 2015. november 16.]

<http://www.sarkanyhajofesztival.hu/> [elolvasva: 2015. november 16.]

<https://www.quaestor.hu/vallalatok/eto-park-multifunkcios-kozpont> [elolvasva: 2015. november 19.]

<http://moderngyor.com/2012/11/10/rabaetostadion/> [elolvasva: 2015. november 19.]

<http://gyor2017.hu/catdoc/list/cat/14/id/25/m/10> [elolvasva: 2015. november 21.]

<http://ado.hu/rovatok/ado/helyi-adok-2014-hol-mennyit-kell-fizetni> [elolvasva: 2015. november 26.]

<http://24.hu/fn/gazdasag/2015/01/15/rengeteg-adot-szedtek-be-gyorben/> [elolvasva: 2015. november 26.]

http://hvg.hu/kkv/20131220_Dontottek_csokkentik_az_iparuzesi_adot_Gy
[elolvasva: 2015. november 26.]